

Jaarrapport 2022

NBA

Inhoudsopgave

I.	VERSLAG 2022	3
A	Bericht van de voorzitter	4
B	Kerncijfers 2022	5
C	Speerpunten 2022 en projecten Vernieuwingsagenda	7
D	Kernactiviteiten 2022	9
E	Resultaat per kernactiviteit	23
F	Begroting 2023	32
G	Samenstelling bestuur en directie	35
H	Nevenfuncties bestuursleden	36
II.	JAARREKENING 2022	38
A	Balans	39
B	Staat van baten en lasten	41
C	Kasstroomoverzicht	42
D	Toelichting	43
III.	OVERIGE GEGEVENS	68
A	Voorstel resultaatbestemming	69
B	Controleverklaring	70

I. VERSLAG 2022

A | Bericht van de voorzitter

Zekerheid in onzekere tijden

We leven in onzekere tijden. Na wereldwijd te zijn verrast door de coronapandemie volgde een oorlog aan de rand van Europa; een strijd met niet alleen groot menselijk leed, maar ook met grote economische gevolgen. Door de oorlog in Oekraïne kreeg ook ons land te maken met ongekend hoge inflatie en snel oplopende energieprijzen, naast de dreiging van een verder escalerend internationaal conflict. En dat bovenop een al langer groeiend structureel tekort aan mensen in alle sectoren en zorgen over het klimaat en gebrek aan woonruimte.

De behoefte aan houvast, perspectief en leiderschap is groot in onzekere tijden. Niet eerder was het vertrouwen in instituties zo laag als nu. Dat raakt ook het accountantsberoep, dat eerder juist de weg naar boven vond en mede vanuit de NBA al jaren hard werkt aan verdere verbetering van de kwaliteit. Een beroep dat staat voor houvast, zekerheid en vertrouwen, ook in onzekere tijden. Tegelijk wordt de sector geconfronteerd met nieuwe ontwikkelingen, die mogelijk gevolgen kunnen hebben voor dat vertrouwen in het beroep: nieuwe financieringsvormen, toetreding van buitenlandse partijen op de markt voor het controleren van organisaties van openbaar belang, inzet van nieuwe digitale technologie.

Om snel te kunnen inspelen op veranderingen in de wereld, de samenleving en de economie moet de accountant niet langer alleen terugkijken op historische informatie, maar ook openstaan voor nieuwe ontwikkelingen. Bijvoorbeeld waar het gaat om de transitie naar een duurzame economie; een omslag waarbij snelheid geboden is. De nieuwe Europese duurzaamheidsrichtlijn CSRD treedt vanaf januari 2024 in werking voor grote ondernemingen die nu al verplicht rapporteren op basis van het Besluit Bekendmaking Niet-Financiële informatie. De bijbehorende verslaggevingsstandaarden vragen om bijzondere aandacht en vertaling naar de verplichtingen voor het accountantsberoep.

Niet voor niets is duurzaamheid een speerpunt in het beleid van de NBA voor 2023.

In 2018 zette de NBA een nieuwe koers in met haar Vernieuwingsagenda. In het verslagjaar heeft het bestuur die koers geëvalueerd en nagedacht over de verdere toekomst. Daarbij kijkt de beroepsorganisatie in het bijzonder naar vertrouwen in het maatschappelijk verkeer, de aantrekkelijkheid en studeerbaarheid van de opleiding, de rol van de NBA tussen individueel lidmaatschap en kantoren en instellingen. Ook wordt ingezet op meer ontmoeting en debat binnen de NBA als 'levendige beroepsorganisatie' en wordt nagedacht over een bij dit alles passende governance.

In de strategische update van het bestuur, die eind vorig jaar is gepresenteerd, wordt allereerst stilgestaan bij de vraag waarvoor het accountantsberoep staat. Wat zijn onze gemeenschappelijke normen en waarden? Wat bindt de leden van de NBA en waarin verschillen zij? Hoe kijken zij naar hun rol in de organisatie waar zij werkzaam zijn, hoe denken zij over cultuur en waarden? Met die vragen gaan wij als bestuur dit jaar aan de slag, onder de vlag 'Accountant van de toekomst'.

Dat moet uiteindelijk resulteren in vaststelling van een nieuw beroepsprofiel, dat de basis vormt voor de inrichting van de opleiding, de permanente educatie en meer. Medio 2024 mag de ledenvergadering zich uitspreken over een concreet voorstel voor dat toekomstbestendige beroepsprofiel.

Dat vraagt in het komende jaar om veel extra werk, binnen een flexibele en veerkrachtige beroepsorganisatie, die snel wil inspelen op verandering en leden effectief wil ondersteunen. Werkend vanuit een nieuw huis, dat past bij een nieuwe tijd. Een organisatie die van buiten naar binnen kijkt en actief bijdraagt aan een beroep dat vertrouwen geeft; zeker in onzekere tijden.

B | Kerncijfers 2022

B1 Toelichting Jaarrapport

In dit verslag rapporteert het bestuur van de NBA over de prioriteiten en thema's die in 2022 centraal stonden. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de door de Raad voor de Jaarverslaggeving uitgegeven Richtlijn 640.

De in dit rapport genoemde NBA-activiteiten zijn gerelateerd aan organisatiedoelstellingen, resultaten en ingezette middelen. Financiële en niet-financiële gegevens worden in samenhang gepresenteerd.

B2 Over de NBA

De Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) is de bij wet ingestelde organisatie die onder andere is belast met het bevorderen van de goede beroepsuitoefening van haar leden (registeraccountants en accountants-administratieconsulenten).

De NBA helpt accountants hun cruciale rol in de maatschappij te vervullen, nu en in de toekomst. Zij is de publiekrechtelijke organisatie die de belangen van de maatschappij en het beroep dient als de vertegenwoordiger van het gehele accountantsberoep in Nederland. De NBA vormt zo de brug tussen de beroepsbeoefenaren en de maatschappij.

Binnen de NBA zijn de volgende organen te onderscheiden: het bestuur, directie/managementteam en de ledenvergadering. Het bestuur is verantwoordelijk voor de continuïteit van de NBA. Het richt zich daarbij op langetermijnwaardecreatie van de NBA en haar leden en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van de stakeholders. Directie en managementteam vormen de dagelijkse leiding binnen de organisatie. De ledenvergadering is het hoogste orgaan binnen de beroepsorganisatie en houdt toezicht op het bestuur ter zake.

B3 Waardecreatiemodel

In het waardecreatiemodel van de NBA wordt gevisualiseerd hoe de beschikbare middelen via de gevolgde strategie en activiteiten worden ingezet om toegevoegde waarde te creëren; voor leden, kantoren, de wetgever, studenten en stakeholders. De genoemde activiteiten en behaalde resultaten worden elders in dit verslag verder toegelicht.

Organisatie: € - 25 miljoen

Onze ambitie(s)

- Professie die fungeert als maatschappelijk vertrouwenspersoon en als zodanig wordt (h)erkend.
- Professie die kwaliteit levert die onomstreden is.
- Wegwijzer, steun en toeverlaat zijn voor alle leden.

Onze missie

De NBA helpt accountants hun cruciale rol in de maatschappij te vervullen, nu en in de toekomst. En vormt de brug tussen de beroepsbeoefenaren en de maatschappij.

Wettelijke taken

Kwaliteitsbevordering
Eer van de stand

Leren

Organisatiemodel

Standaardiseren en normeren

Meten, toetsen en verbeteren

Belangenbehartiging

Maatschappelijk debat
Werving en promotie

Praktijkopleiding

Begeleiden
Toetsen

C | NBA Speerpunten 2022

Om er voor te zorgen dat leden en maatschappij kunnen steunen op een degelijke beroepsorganisatie, heeft de NBA voor 2022 een aantal speerpunten benoemd.

Duurzaamheid

Voor accountants is op het terrein van duurzaamheid, impactanalyse en de informatieverstrekking de komende jaren een zware rol weggelegd. Dat kan binnen organisaties zelf zijn, maar ook als *assurance provider* bij duurzaamheidsinformatie. De NBA wil leden maximaal ondersteunen bij de uitwerking en toepassing van nieuwe regels.

Continuïteit

De continuïteit van organisaties is een steeds belangrijker onderwerp. Stakeholders vertrouwen op de accountant, om risico's en onzekerheden rondom de continuïteit te onderkennen en hierover adequaat te rapporteren. De NBA wil leden hierbij helpen door *tools* aan te reiken, hun kennis over regelgeving te actualiseren en het begrip van de accountant te vergroten, zodat signalen van mogelijke discontinuïteit eerder worden opgepakt.

Fraude

Het maatschappelijk verkeer verwacht van de accountant krachtige signalen als het gaat om fraude en corruptie. De NBA-ambities liggen vooral op het ondersteunen van accountants bij het detecteren van fraude in de breedste zin van het woord. Tegelijk vraagt het bestrijden en opsporen van fraudes om een gezamenlijke aanpak in de keten.

Mkb

Veel mkb-ondernemers steunen op de diensten van hun accountant. Op zijn of haar beurt kan de mkb-accountant steunen op de NBA. Bijvoorbeeld door praktische webinars en doorvertaling van actuele wetgeving naar de mkb-praktijk. Ook kunnen leden met hun vragen terecht bij de MKB-Helpdesk. Samen met de SRA en hogescholen heeft de NBA een nieuw onderzoekscentrum voor het mkb opgericht.

Controlekwaliteit

Kantoren, NBA en SRA werken binnen de Stuurgroep Publiek Belang gezamenlijk aan een programma dat moet leiden tot verdere verbetering van de controlekwaliteit. Om het publiek belang beter te borgen in toekomstige regelgeving stelt de NBA het Belanghebbenden Orgaan Beroepsreglementering (BOB) in. Ook met een toetsing nieuwe stijl wil de NBA de komende jaren blijven bijdragen aan de kwaliteit van de beroepsuitoefening.

Aantrekkelijkheid beroep

De structurele krapte op de arbeidsmarkt is goed voelbaar binnen het accountantsberoep. Via de NBA Impact Challenge, de campagne gericht op verhoogde instroom van jonge beroepsgeenoten, wil de NBA jongeren bewegen om voor het accountantsvak te kiezen. Ook de studeerbaarheid van de opleiding staat onder druk. In 2022 werkte de NBA mee aan de contouren van de toekomstige accountantsopleiding, als vertrekpunt voor vernieuwing.

Accountant en digitale samenleving

Het accountantsberoep doet een steeds groter beroep op digitale technieken, zowel in de controle- als de samenstellpraktijk. Zo is Standard Business Reporting (SBR) inmiddels een belangrijke pijler van de digitale informatievoorziening. Ook voor de mkb-praktijk heeft het toepassen van data science een belangrijke meerwaarde. Via een zelfscan kunnen mkb-kantoren inzicht krijgen in de eigen digitale positie en hoe die te verbeteren.

NBA 3.0

Een solide, relevante beroepsorganisatie vraagt om beleid dat zich niet alleen richt op leden, maar ook op ontwikkelingen in de sector, de markt en de samenleving. De NBA is in 2021 gestart met de transitie naar een nieuwe structuur. Dat vraagt een bureau dat voorbereid is op toekomstige taken, met nieuwe competenties. Met het programma 'Datagedreven Organisatie' wil de NBA in- en externe data beter en gericht gebruiken voor het genereren van nieuwe inzichten, om leden optimaal te kunnen ondersteunen.

D | Kernactiviteiten 2022

Binnen de NBA zijn verschillende afdelingen betrokken bij de uitvoering van de kernactiviteiten van de NBA. In dit hoofdstuk doet de NBA per afdeling verslag van de belangrijkste ontwikkelingen en activiteiten in 2022.

D1 Beroep & Maatschappij

Beroep & Maatschappij ondersteunt een groot aantal NBA-commissies en -werkgroepen. Hun activiteiten variëren van het voeren van structureel overleg in verschillende publieke en financiële sectoren, tot belangenbehartiging voor mkb-accountants en het bemensen van de (telefonische) mkb-helppesdesk voor vaktechnische vragen. In het verslagjaar ging veel aandacht binnen de afdeling uit naar thema's als duurzaamheid, fraude, continuïteit, innovatie en de mkb-praktijk. Deze thema's worden hierna nader toegelicht.

Duurzaamheid

De maatschappelijke relevantie van accountants beperkt zich allang niet meer tot de financiële resultaten van organisaties en hun jaarrekening. Het afgelopen jaar besteedde de NBA nadrukkelijk aandacht aan de snel naderende Europese verplichting om te rapporteren over duurzaamheidsprestaties, de Corporate Sustainability Reporting Directive. De CSRD is gepland met ingang van de boekjaren 2024 (organisaties van openbaar belang) en 2025 (alle grote vennootschappen). De regelgeving op het gebied van verantwoording en controle wordt hiermee verbreed van financiële naar niet-financiële informatie (ESG-informatie).

Via de RJ-werkgroep Duurzaamheid en de Sustainability Reporting Policy Group van Accountancy Europe is de NBA actief betrokken bij de ontwikkeling van duurzaamheidsverslaggevingsregels. Ook onderhouden NBA en SRA nauw contact om de mkb-accountant op dit terrein te kunnen ondersteunen.

In 2022 heeft de NBA de herziene standaard 3810N Assurance bij duurzaamheidsverslaggeving gepubliceerd. De standaard is versterkt, aangepast aan de nieuwe tijd en maakt duidelijk welke werkzaamheden van de accountant worden verwacht bij de assurance van duurzaamheidsverslaggeving, waaronder CSRD-informatie.

De Nederlandse overheid streeft ernaar om in 2050 een volledig circulaire economie te hebben. Dit betekent dat er geen afval meer wordt geproduceerd en dat alle grondstoffen zoveel mogelijk worden hergebruikt. Als lid van de Coalitie Circulaire Accounting (CCA) draagt ook de NBA een steentje bij, door oplossingen te bedenken voor vraagstukken op het gebied van waardering en verslaglegging. De resultaten van de onderzochte casussen en de conclusies zijn gepresenteerd in het in 2022 verschenen rapport *Financial accounting in the circular economy*.

Continuïteit

De werkgroep Continuïteit, die rapporteert aan de Stuurgroep Publiek Belang, richt zich op de levensvatbaarheid van een organisatie.

Eerder heeft de NBA-werkgroep Continuïteit een oorzakenanalyse laten uitvoeren op data over faillissementen en heeft de NBA onderzoek gedaan naar de soms tekortschietende kwaliteit van werkzaamheden van de accountant in het kader van continuïteit. In maart 2022 heeft de NBA het rapport 'Oorzakenanalyse continuïteit' gepubliceerd en de resultaten en *lessons learned* uit dit onderzoek gedeeld en besproken met leden en stakeholders.

Ook bracht de NBA eind 2022 Handreiking 1151 'Rapporteren over de controle-aanpak continuïteit in de controleverklaring' uit. Dit naar aanleiding van de aangepaste Standaard 700, waarin accountants verplicht worden om vanaf 2022 te rapporteren over continuïteit in de controleverklaring.

In 2022 is de NBA-werkgroep Continuïteit daarnaast gestart met de ontwikkeling van een tool gericht op 'rode vlaggen' in de risico-analysefase. Deze tool gaat in op signalen die de continuïteit van een organisatie kunnen bedreigen en wat dat betekent voor de risicoanalyse.

Fraude

De NBA heeft in 2022 diverse activiteiten ontplooid en publicaties uitgebracht rond fraude voor verschillende doelgroepen. Gericht op accountants bracht de NBA in 2022 het rapport 'Onderzoek naar de inzet van forensische expertise bij de controle' uit. Ook voerde de NBA een verkennende fraude oorzakenanalyse uit, met de publicatie 'Fraude vraagt een meer kritische grondhouding' als uitkomst.

Vanuit de verplichting tot het rapporteren over fraude in de controleverklaring heeft de NBA in 2022 Handreiking 1150 'Rapporteren controleaanpak frauderisico's' uitgebracht, met hieraan gekoppeld voorbeelduitwerkingen van fraudesecties. Ook heeft de NBA de fraudesecties in controleverklaringen bij jaarrekeningen van oob's en niet-oob's over verslagjaar 2021 geanalyseerd, de resultaten afgestemd met partijen als Eumedion, AFM en VEB en deze gepubliceerd.

Gericht op de keten heeft de NBA in het verslagjaar twee publicaties uitgebracht: 'Frauderisicobeheersing aanbevelingen bestuurders en toezichthouders' en 'Opstellen frauderesponsplan aanbevelingen bestuurders en toezichthouders'. Deze kunnen door accountants worden gebruikt in hun contact met cliënten.

In het najaar publiceerde de NBA de publieke managementletter 'Scherp op fraude', met als conclusie dat het voorkomen, opsporen en bestrijden van fraude in organisaties een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokkenen is. Versterking van de samenwerking is hard nodig want, zo stelt de publicatie, fraude bestrijden kan niemand alleen, maar samen kunnen we dat wel.

Als opmaat naar de herziening van Handreiking 1137 Corruptie hield de NBA in het najaar een ronde tafel over corruptie, met deelname van accountants, de opsporingsketen en AFM. Een aangepaste Handreiking volgt in 2023.

Innovatie

Vernieuwing en digitalisering van diensten is een belangrijke voorwaarde voor een gezonde toekomst van het accountantsberoep.

De wijziging van Standaard 700 vroeg in 2022 ook een nieuwe NBA-taxonomie en implementatie in de veel geraadpleegde NBA-Verklaringengenerator. Daarnaast is door de werkgroep SBR-Assurance veel aandacht besteed aan de wijze waarop ESEF-jaarrekeningen moeten worden getoetst, nu er vanaf boekjaar 2022 aanvullende eisen gelden, zoals het taggen van toelichtingen en grondslagen.

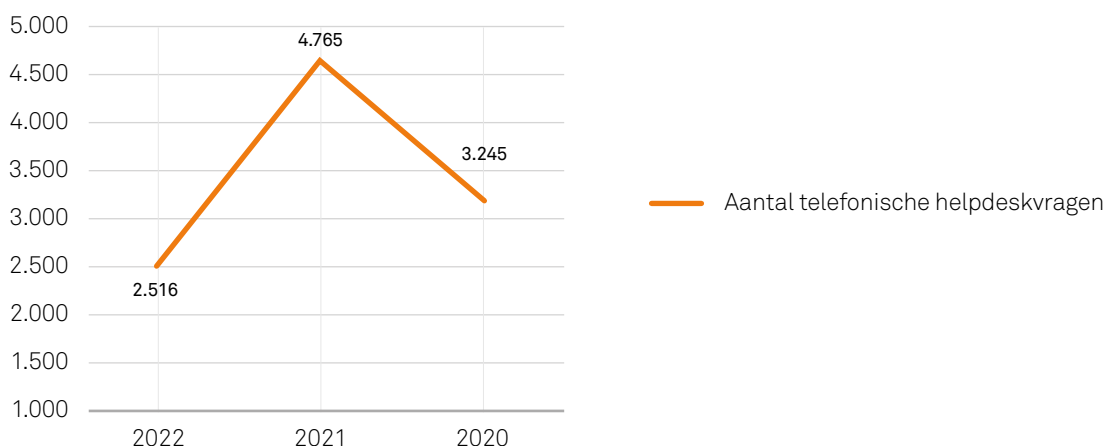
De NBA-community Accounttech organiseerde een bijeenkomst naar aanleiding van de publicatie 'Data Science in de mkb-praktijk'. Samen met de hogescholen van Amsterdam en Utrecht ontwikkelde de NBA twee digitale hulpmiddelen die voor NBA-leden beschikbaar zijn: een zelfscan voor het bepalen van de mate van digitalisering en automatisering en een data-analyse protocol, dat op basis van klant-data en -informatie aangeeft welke adviesdiensten mogelijk zijn. Beide zijn te vinden op MijnNBA.

De werkgroep Controle van de toekomst werkt met negen mkb-auditkantoren en Universiteit Nyenrode aan het project Datagedreven controlemethodologie 3.0. In 2023 zal de NBA hierover publiceren.

Mkb

Het succesvolle programma NBA HELPT is ook in post-coronatijd voortgezet. De (digitale) helpdesk, de FAQ's over de coronasteunmaatregelen op de website van de NBA en de webinars werden veelvuldig door mkb-accountants geraadpleegd en kregen veel waardering. Ook voert de NBA frequent overleg met diverse ministeries over de praktische uitvoerbaarheid voor accountants van eisen rondom bijvoorbeeld steunmaatregelen (coronamaatregelen, maar ook energieregelingen).

Na een flinke piek in het aantal helpdeskvragen als gevolg van de NOW-maatregelen is het aantal helpdesk-vragen nu weer terug op het niveau van voor corona.

Om leden van juiste en consistente informatie te voorzien, voert de NBA regelmatig overleg met de Belastingdienst over bijvoorbeeld Horizontaal Toezicht. Waar nodig kaart de NBA issues aan waar accountants in de fiscale praktijk tegenaan lopen. Zo bracht de NBA in 2022, samen met andere koepelorganisaties (NOAB, SRA, RB, NOB), de problematiek rond het rechtsherstel Box 3 bij het ministerie van Financiën onder de aandacht.

De nauwe samenwerking met de SRA leidde onder meer tot adviezen aan het NBA-bestuur, over mogelijke kwaliteitsindicatoren voor de mkb-praktijk en over assurance en de schaalbaarheid van standaarden voor het mkb.

Om de meerwaarde van de mkb-accountant te benadrukken, zette de NBA de reclamecampagne gericht op mkb-ondernemers in 2022 voort.

Sectorcommissies

De drie financiële sectorcommissies, voor banken (SCB), verzekeringen & pensioenen (SVP) en voor assetmanagement (SAM), agendeerden afgelopen jaar verschillende kennissessies met DNB, brancheorganisaties (NVB, Dufas en de BGVM) en juridische dienstverleners over duurzaamheid, digitalisering (security) en (non-)compliance/fraude.

De NBA heeft de rol van externe accountants bij de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel besproken met stakeholders en de resultaten uitgewerkt in een handreiking. Ook paste de NBA dit jaar Handreiking 1142 voor beleggingsinstellingen en -ondernemingen aan de eisen van het nieuwe Europese prudentiële raamwerk voor beleggingsondernemingen. Handreiking 1116 over controle pensioenfondsen en door hen gehanteerde levensverwachting is herzien naar aanleiding van de nieuwe Prognosetafel van het Actuarieel Genootschap. Ten slotte actualiseerde de NBA Handreiking 1144 voor Pensioenfondsen, naar aanleiding van ervaringen met de Europese Pensioenrichtlijn vanuit de interne-auditfunctie.

Belangrijk thema voor de sectorcommissie Woningcorporaties was het voorstel van het ministerie van Binnenlandse Zaken om de waardering van de marktwaarde te verbeteren, door deze te baseren op de RJ-regelgeving (RJ-richtlijn 212/213).

D2 Kwaliteit

Binnen de NBA draagt de afdeling Kwaliteit bij aan de kwaliteit van de beroepsuitoefening door accountants. Dat doet zij door onder meer regels op te stellen en uit te leggen, door het verbeteren van kennis en leesbaarheid van standaarden te bevorderen en door toezicht te houden op kantoren. De afdeling Kwaliteit is ook nauw betrokken bij projecten vanuit de Stuurgroep Publiek Belang.

D2.1 Regelgeving

Regelgevend proces

De ledenvergadering stemde in december 2022 in met een gewijzigde verordening op de organen voor de Beroepsreglementering. Hiermee is het Belanghebbendenorgaan beroepsreglementering (BOB) een feit. Daarmee is de inbreng van stakeholders bij regelgeving voor accountants in de toekomst beter gewaarborgd. In 2023 treedt de verordening in werking en zal de NBA de bezetting van het BOB faciliteren.

Nieuwe 'regelgeving'

In verband met de Russische inval in Oekraïne en de sancties tegen Rusland heeft de NBA in het voorjaar Alert 45 *Gevolgen van de oorlog in Oekraïne* en de sanctiewetgeving voor accountants gepubliceerd. Deze alert gaat in op de gevolgen van de oorlog, de sanctiemaatregelen en mogelijke gevolgen daarvan voor de dienstverlening van accountants.

Een belangrijke mijlpaal was het uitbrengen van Handreiking 1148 *Het verkrijgen van inzicht in soft controls in het kader van de jaarrekeningcontrole*, waarvoor internationaal nog weinig guidance beschikbaar was. Kennis van cultuur en soft controls in relatie tot de interne beheersing vergroot het inzicht van de accountant in de risico's van de entiteit als geheel en daarmee de kwaliteit van de jaarrekeningcontrole.

Vanuit het maatschappelijk verkeer is er steeds meer aandacht voor opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling, die wordt gezien als belangrijk middel om de kwaliteit van controles te borgen. In dit kader bracht de NBA in juli Handreiking 1149 *OKB uitvoering en documentatie* uit.

De NBA heeft in 2022 Standaard 3810N *Assurance-opdrachten* inzake duurzaamheidsverslaggeving grondig herzien. Dit mede in verband met de invoering van de Europese richtlijn CSRD. Ook bij Beroep & Maatschappij stond het thema duurzaamheid nadrukkelijk op de agenda.

Nieuw uitgebracht is Standaard 3950N *Assurance-opdrachten inzake het voldoen aan de criteria voor het opstellen van een digitaal verantwoordingsdocument*. Deze standaard is van toepassing bij bijvoorbeeld het toetsen of voldaan is aan ESEF-verplichtingen of aan SBR -vereisten (zie ook Beroep & Maatschappij).

AQI's

De minister van Financiën heeft het voornemen om de Audit Quality Indicators (AQI's) te verankeren in de Wet toekomst accountancysector, om daarmee meer objectieve informatie over de kwaliteit van de accountancysector beschikbaar te kunnen stellen aan de gebruikers van de jaarrekening. De wetgever heeft de NBA een centrale taak toebedeeld in het beheer van de AQI's. Accountantsorganisaties worden op grond van de wet verplicht om op basis van de AQI's te rapporteren over hun prestaties. De NBA dient onder meer zorg te dragen voor openbaarmaking van deze informatie.

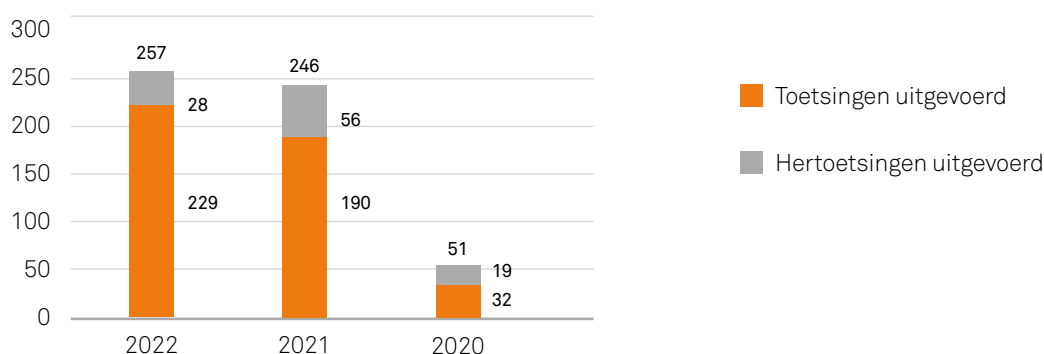
Vooruitlopend op de komst van de definitieve set aan AQI's (en bijbehorend dashboard) startte de NBA eind 2021 een pilot, waarin zowel grote als middelgrote kantoren zijn vertegenwoordigd. In de eerste helft van 2023 brengt de NBA de observaties naar buiten.

D 2.2 Toezicht en toetsing

Per 1 januari 2022 is de uitvoering van het Wta-toezicht op de accountantsorganisaties in handen van de AFM. Dat betekent dat de Raad voor Toezicht (RvT) per 1 januari 2022 geen wettelijke controles meer toetst. In het geval de laatste door de raad uitgevoerde (her)toetsing van een accountantsorganisatie nog niet is afgerond met een voldoende, heeft de raad dit overgedragen aan de AFM.

De raad toetst alleen nog de accountantskantoren binnen het NBA-domein (alles buiten de wettelijke controle) en accountantsafdelingen. Eind 2022 startte de Raad met de gefaseerde invoering van het hernieuwde toezichtsproces: toezicht op nieuwe leest. In dit nieuwe toezichtsmodel is er vaker contact tussen de getoetste en de toetser. Ook ligt er meer nadruk op het lerend vermogen en de essentie van de accountantswerkzaamheden en zal de raad meer gebruikmaken van beschikbare data.

Daarnaast wordt een ontwikkelingsgesprek met de praktijken gevoerd, in het derde jaar van de toetsingscyclus. Met de aangepaste jaarlijkse monitoringvragenlijst en het ontwikkelingsgesprek ontstaat daardoor eerder inzicht in de kwaliteit van de praktijk. Toetsing vindt, net zo als nu het geval is, in beginsel na zes jaar plaats. In 2022 zijn kantoren en andere belanghebbenden geïnformeerd. In 2023 voert de NBA pilots uit en start de NBA met de gefaseerde invoering.

Na een terugval in het aantal toetsingen als gevolg van corona is het aantal toetsingen nu weer terug op het oude niveau van voor corona.

D3 Lerend beroep

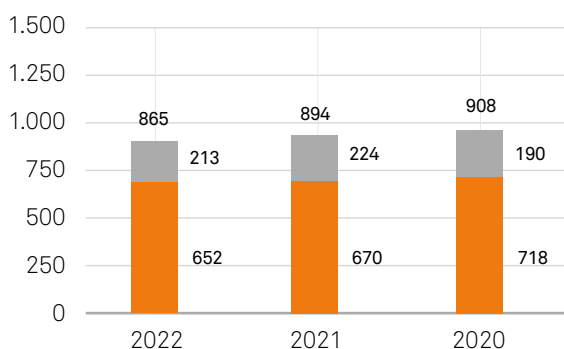
De verzorging van de driejarige praktijkopleiding en het afnemen van het praktijkexamen is één van de wettelijke taken van de NBA die bijdraagt aan de kennis en ontwikkeling van (toekomstige) accountants. Daarnaast kent de NBA PE-regelgeving die toeziet op de permanente educatie van individuele leden. Ook zorgt de NBA, onder meer vanuit de faculties, voor duiding van (toekomstige) beroepsontwikkelingen, via publicaties, webinars en tooling. Allemaal taken die vallen onder de afdeling Lerend beroep.

Praktijkopleidingen

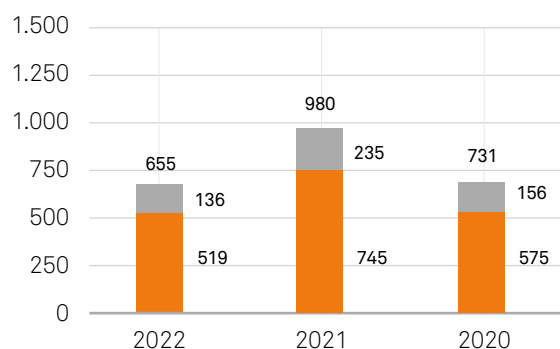
In 2022 is uitgebreid onderzoek gedaan naar de ervaringen en behoeftes van trainees met betrekking tot de praktijkopleiding, contacten met stagebureaus en de NBA, de communicatie hier omheen. Dit leidde onder meer tot vernieuwing van de nieuwsbrief aan trainees, verbetering van het voorlichtingsmateriaal en intensivering contactmomenten ter voorkoming van vroegtijdige uitstroom.

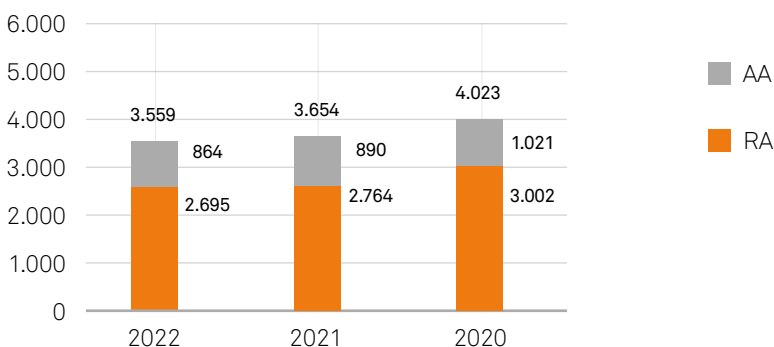
Instroom nieuwe trainees

Aantal geslaagden praktijkopleidingen

Aantal ingeschreven trainees

Onderzoek toekomstbestendigheid accountantsopleiding

De Raad voor de Praktijkopleidingen (RPO) en de CEA hebben in het najaar van 2021 het project 'Stip aan de Horizon' opgestart, in samenwerking met stakeholders uit het onderwijs- en werkveld, waaronder studenten/trainees. Dit project is in december 2022 voltooid met de contouren van een toekomstbestendige en studeerbare accountantsopleiding, met voorstellen en adviezen voor vernieuwing en verbetering op zowel de korte en lange termijn. In januari 2023 is dit rapport gepubliceerd, waarna nadere standpuntbepaling door RPO, CEA en de NBA wordt genomen. De benodigde vervolgstappen worden in verbinding met de stakeholders gezet.

Permanente educatie

De NBA wees in 2022 'duurzaamheid' als verplicht PE-onderwerp aan voor 2023, inclusief de thema's ESG (Environmental, Social en Governance). Aanleiding is dat vanaf boekjaar 2025 alle grote ondernemingen (oob's vanaf 2024) hierover moeten rapporteren en accountants ook in andere rollen met duurzaamheid krijgen te maken. Vanwege het grote belang geldt de PE-verplichting voor alle NBA-leden.

Het verplichte PE-onderwerp maakt onderdeel uit van het persoonlijk PE-portfolio 2023. Op grond van de werkzaamheden en leerdoelen kunnen accountants hierbij zelf passende activiteiten zoeken in de vorm van cursussen, e-learning, intervisie, literatuurstudie, etc. Om leden hierbij te helpen stelde de NBA in 2022 een online tool beschikbaar.

Voor specifieke doelgroepen die werkzaamheden ten behoeve van de wettelijke en/of vrijwillige controle van jaarrekeningen in het jaar 2022 en/of 2023 (gaan) verrichten, gold voor 2022 een verplichte Kennistoets. Deze toets is opgezet in samenwerking met een expertteam en Cito.

Faculties

De faculties richten zich op de ontwikkeling van het beroep op de (middel)lange termijn. In 2022 hebben de facultybesturen hun plannen voor de komende drie jaren gepresenteerd aan het algemeen bestuur. Hierbij hebben zij hun visie verwoord en de doelgroepen, ambities en focusgebieden van hun faculty aangegeven. Daarbij is vooral aansluiting gezocht met de strategische thema's duurzaamheid, fraude en cultuur. In 2022 zijn de eerste activiteiten gerealiseerd, zoals een duurzaamheidskennisquiz, ingevuld door ruim tweeduizend leden, en een drukbezocht webinar in verband met de nieuwe Standaard 315.

D4 Beroepsorganisatie

D4.1 Bestuur en directie

Speerpunten 2023 en verder

Eind 2022 hebben bestuur en directie de koers geëvalueerd en nagedacht over de verdere toekomst.

Dit resulteerde in vijf strategische gebieden, die van belang worden geacht voor de lange termijn:

1. **Vertrouwen in het maatschappelijk verkeer:** Hoe dragen de diverse geledingen binnen de beroepsgroep bij aan het vertrouwen in het maatschappelijk verkeer?
2. **Het opleidingsmodel:** Komt dit nog in voldoende mate tegemoet aan de wensen van de (krappe) arbeidsmarkt? Hoe verbeteren we de aantrekkelijkheid en studeerbaarheid?
3. **De rol van de NBA:** Hoe duiden we de ontwikkeling dat kantoren en instellingen een steeds grotere invloed hebben op de beroepsuitoefening?
4. **De NBA als 'levende en levendige' vereniging:** Hoe zetten we in op meer ontmoeting en debat, meer ruimte voor eigen initiatief vanuit leden en een grotere betrokkenheid bij bestuur en beleid?
5. In hoeverre komt de huidige **governance** tegemoet aan de vereiste balans tussen publiekrechtelijke organisatie, democratische vereniging en professionele uitvoering?

De genoemde strategische gebieden werpen hun schaduw vooruit. Zo hebben Raad voor de Praktijkopleiding en CEA met hun rapport 'Stip aan de horizon' de urgentie van onderwijsvernieuwing beklemtoond en aanbevelingen opgesteld voor een aantrekkelijker programma-aanbod. Ook de Kwartiermakers toekomst accountancysector hebben de vernieuwing van opleidingen en onderwijs prominent op hun agenda voor 2023 gezet.

Deze ontwikkelingen resulteerden in het voornemen om in 2023 een intensieve verkenning uit te voeren op het gebied van beroepscultuur en beroepsprofiel, onder de noemer 'Accountant van de Toekomst'. Dit programma heeft tot doel om – samen met leden en stakeholders – de kennis, vaardigheden, attitude en gedrag te (her)definiëren, die het komende decennium nodig zijn om als beroep aantrekkelijk en relevant te blijven. Het programma moet uiteindelijk leiden tot een herzien beroepsprofiel, als basis voor een geheel vernieuwd aanbod van opleidingen en onderwijs.

Naast cultuur en onderwijs vormt duurzaamheid een belangrijk speerpunt. De betrouwbaarheid van duurzaamheidsinformatie raakt de gehele accountantsketen en heeft aanzienlijke impact op opleidingseisen, capaciteit en maatschappelijke zichtbaarheid.

Code Goed bestuur

De NBA hanteert een gedragscode die beschrijft hoe het bestuur en de bestuurlijke organisatie van de beroepsorganisatie werken. Deze code Goed bestuur wordt periodiek geëvalueerd en geactualiseerd, voor het laatst in 2020. Het bestuur constateerde dat de huidige code aan herziening toe is. De code is te veel geschreven vanuit een toezichthoudend perspectief en bevat bepalingen die zich meer lenen voor de opname in verordeningen en/of nadere voorschriften.

Een deel van de bepalingen wordt opgenomen in verordeningen en aan de ledenvergadering voorgelegd op 12 juni 2023.

Een ander deel van de bepalingen wordt opgenomen in nadere voorschriften. De bepalingen die een overlap hebben met andere wet- en regelgeving zullen vervallen. In de loop van 2023 zal de code worden ingetrokken.

PDCA-project /Portfolio management

De omvang en complexiteit van de vele projecten deden bestuur en directie besluiten om portfoliomanagement in te voeren. Deze methodiek geeft beter inzicht in voortgang en samenhang van projecten en stelt bestuur en management team in staat tot een meer integrale sturing van de organisatie.

Wet open overheid

Op 1 mei 2022 trad de Wet open overheid (Woo) in werking, opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). In de Woo is vastgelegd dat burgers aan bestuursorganen schriftelijke documentatie kunnen opvragen over bestuurlijke aangelegenheden. De NBA heeft in 2022 een contactpersoon Woo aangewezen binnen het bureau.

In 2022 zijn in totaal drie Woo-verzoeken ontvangen. In de wet is een beslistermijn van vier weken op een verzoek opgenomen, met een eventuele verlenging van twee weken. In één geval is deze termijn overschreden; een deel van de informatie is binnen zes weken via een deelbesluit gepubliceerd. Voor het andere deel is de termijn met vier weken overschreden.

De verstrekte informatie is openbaar gemaakt op de website van de NBA.

Kritiek op kwaliteit en uitvoering van wet- en regelgeving

Een lid heeft publiekelijk kritiek geleverd op de kwaliteit van de accountancy wet- en regelgeving en de wijze waarop de NBA daaraan uitvoering geeft. Dit leidde tot onder andere handavingsverzoeken aan het ministerie van Financiën en een tuchtprocedure tegen een bestuurslid van de NBA. Het ministerie wees het handavingsverzoek af en het lid diende hiertegen bij het ministerie bezwaar in. De uitkomst van de bezwaarprocedure is nog niet bekend. In de tuchtrechtelijke procedure heeft de tuchtrechter op 26 mei 2023 een uitspraak gedaan. Daarbij is de klacht op alle onderdelen ongegrond verklaard. De NBA concludeerde na zorgvuldige afweging dat de opmerkingen niet van invloed zijn op de jaarrekening.

Directiewisseling

Berry Wammes, algemeen directeur bij de NBA, gaf in het najaar van 2022 bij het bestuur van de NBA aan op afzienbare termijn te willen stoppen met zijn huidige functies. Hij blijft nog wel actief binnen de beroepsorganisatie. Het bestuur van de NBA heeft besloten om, vanwege de veranderingen waarvoor de NBA en de sector staan en de complexiteit daarvan, weer een tweehoofdige directie te benoemen. De directie bestaat dan uit een algemeen directeur en een operationeel directeur. Op 18 april 2023 heeft het NBA bestuur bekendgemaakt dat Liane Vlaskamp met ingang van 1 september 2023 Berry Wammes zal opvolgen als algemeen directeur.

D4.2 Communicatie

Goede informatievoorziening aan en interactie met leden en stakeholders is van groot belang en is een speerpunt voor de afdeling Communicatie. Inspanningen die naast kennisoverdracht leiden tot verbinding tussen leden onderling, tussen leden en de NBA en voor de verbinding met stakeholders, waaronder de politiek. Dat doet de NBA via het organiseren van evenementen en bijeenkomsten, door leden een eigen platform te bieden en door uitgebreide nieuwsvoorziening via de websites NBA.nl en Accountant.nl. Daarnaast zorgt de afdeling er voor dat het accountantsberoep wordt gezien en gehoord; via lobby-activiteiten, woordvoering en campagnes om het beroep te positioneren en om de aanwas van het beroep te bevorderen.

Mkb-campagne en NBA Impact Challenge

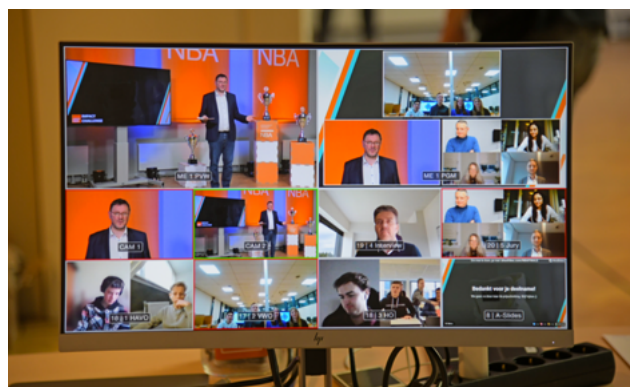
In 2019 startte de NBA met de brede campagne 'Nederland rekent op zijn accountants'. In het najaar van 2021 is als vervolg daarop een mkb-campagne van start gegaan. Daarbij is gebruikgemaakt van radiospots, printadvertenties en brede inzet van social media. Met nieuwe uitingen is deze campagne in 2022 voortgezet.

Uit metingen aan het einde van de campagne bleek dat mkb-ondernemers de campagne waarden, dat zij het accountantsberoep hoog aanslaan, maar dat de campagne met een grotere media-inzet meer effect had kunnen sorteren.

De NBA Impact Challenge informeert scholieren en studenten over de opleiding tot accountant en het accountantsberoep. Door het spelen van de *challenge* ervaren jongeren zelf wat het beroep inhoudt.

NBA-ambassadeurs verzorgen daarbij gastlessen op scholen en treden op als boegbeeld op social media-kanalen. Op 27 januari 2022 vond de (online) finale plaats van de campagne van het schooljaar 2021-2022.

Bij de havo-scholieren wonnen de leerlingen van De Passie (Utrecht) en bij het vwo een team van het Kalsbeek College (Woerden). Bij het hoger onderwijs ging de prijs naar Hogeschool Windesheim (Zwolle).

Voor studiejaar 2022-2023 is opnieuw een challenge-campagne ontwikkeld, ditmaal rondom een bedrijf in duurzame koffie.

	2022	2021	2020
Totaal deelnemende onderwijsinstellingen	69 *	65	55
Deelnemende havo/vwo-instellingen	51 *	45	30
Deelnemende hbo's	15 *	17	18
Deelnemende universiteiten	3	3	7
Deelnemende scholieren en studenten	2.573	2.505	2.469
Deelnemende teams	742	765	881
Aantal NBA-ambassadeurs	100	75	47

* Enkele onderwijsinstellingen hebben de afspraken verplaatst naar januari 2023

Websites

Bij de informatievoorziening aan leden en stakeholders vervullen de twee corporate websites van de NBA, NBA.nl en Accountant.nl, een centrale rol. Gezien de enorme omvang van de *need to know*-informatie op NBA.nl en het grote belang van goede vindbaarheid daarvan, is in het verslagjaar gestart met een complete vernieuwing van deze website. Een optimale gebruikerservaring en verbeterde toegankelijkheid vormen hierbij het uitgangspunt. Leden worden vanaf de start van het ontwerp betrokken bij het testen van de nieuwe opzet.

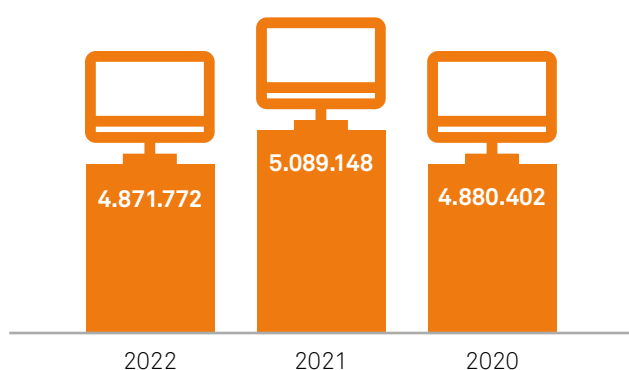
In aanloop naar de lancering van de nieuwe website zijn in 2022 de eerste voorbereidingen getroffen voor invoering van een nieuwe digitale infrastructuur en een nieuwe versie van het content management systeem (CMS). In het kielzog van NBA.nl wordt ook de nieuws- en debatsite Accountant.nl op de achtergrond vernieuwd, om beide sites technisch beter op elkaar te laten aansluiten.

Sitebezoek

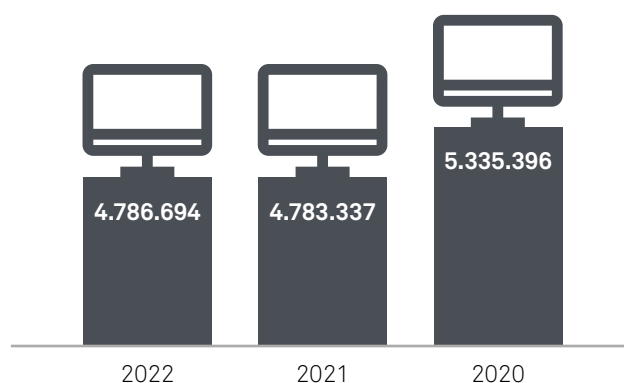
Na een piek in 2020, toen NBA.nl veel vaker werd bezocht in verband met de informatie over de steunmaatregelen in het kader van de coronacrisis, is het bezoek aan de site in 2022 vrijwel gelijk gebleven aan dat in 2021.

De website Accountant.nl bestond in 2022 vijftien jaar, wat werd gememoreerd met een speciale jubileumuitgave en een bijeenkomst voor columnisten, journalisten en andere betrokkenen bij de site. Bij die gelegenheid werd een onderscheiding uitgereikt aan columnist Marcel Pheijffer als 'meest spraakmakende auteur' van de afgelopen vijftien jaar.

Paginaweergaven Accountant.nl

Paginaweergaven NBA.nl

Beste bezochte onderdelen NBA.nl in 2022:

- HRA 2022
- Register
- Voorbeeldteksten en Verklaringengenerator
- Helpdesk NOW-regeling

NBA Communities

Sinds de start van het NBA Community Platform en de NBA-Communities eind februari 2021 groeit het aantal deelnemers gestaag, maar de interactie op het platform en het delen van kennis vindt nog maar mondjesmaat plaats. Naast berichtgeving op het platform heeft een aantal NBA-communities het afgelopen jaar vooral ingezet op offline ontmoetingen. Pilots in regio's Oost en Centrum en initiatieven van de Community Women Leadership laten zien dat leden het waarderen om in kleinere groepen bij elkaar te komen en ervaringen en kennis uit te wisselen. Deze offline-bijeenkomsten en meer berichtgeving in NBA Nieuws resulteerden in meer aanmeldingen voor het platform. De NBA gaat in 2023 door met de verdere uitbouw van het communityplatform en kijkt welke regio-communities verder kunnen worden opgestart, als onderdeel van het project levende en levendige beroepsorganisatie.

Cijfers NBA Community Platform

Deelnemers	Aantallen ultimo 2022	Aantallen ultimo 2021
Aanmeldingen	2.395	1.669
Unieke leden in communities (groepen)	1.676	771
Interactie	4%	3%
Mobiel gebruik	33%	Niet bekend

Evenementen

Ook in 2022 de coronapandemie invloed had op het aanbod en organisatie van evenementen. De eerste maanden zijn de evenementen geheel online aangeboden, maar zodra de maatregelen in het voorjaar werden opgeheven ook weer op locatie, naast het (blijvend) aanbod van online en hybride evenementen.

Vanaf april werden nieuwe leden weer persoonlijk ontvangen voor een feestelijke bijeenkomst bij de NBA, waar zij de beroepseed konden afleggen en hun diploma in ontvangst nemen. Een aantal edities is hybride aangeboden en een aantal geheel online, omdat het nog niet voor iedereen wenselijk of mogelijk was om hierbij aanwezig te zijn.

Ook was het weer mogelijk leden persoonlijk te ontmoeten bij de ledenvergaderingen in juni en december. Hierbij stond de tijdelijke wet COVID het niet toe om ook online te stemmen. Wel konden alle leden beide edities live online volgen en zowel telefonisch als online vragen stellen of het woord voeren.

NBA HELPT

De NBA HELPT-Webinars, onderdeel van het programma dat de NBA direct bij aanvang van de coronapandemie in maart 2020 lanceerde, voorzagen ook in 2022 in een grote behoefte aan actuele en praktische informatie over zaken die van invloed zijn op de werkzaamheden van accountants. Naast corona gerelateerde onderwerpen als NOW, TVL en coronaschulden is ook een webinar aangeboden over Oekraïne en de sanctiewetgeving en over de CSRD.

Accountantsdag en Dag van de Financial

Hoewel de coronamaatregelen in de loop van het jaar zijn opgeheven, waren de voorspellingen over een nieuwe opleving van het coronavirus in het najaar vrij pessimistisch. Omdat grote evenementen lange voorbereidingstijd vragen en in een vroeg stadium grote financiële verplichtingen met zich meebrengen, is besloten om in 2022 geen Accountantsdag of Dag van de Financial te organiseren.

Het best beoordeelde evenement van 2022 met een relatief groot aantal deelnemers is het Young Profs Festival *Happy@Work*, dat de NBA aan het einde van de zomer organiseerde voor trainees en young professionals.

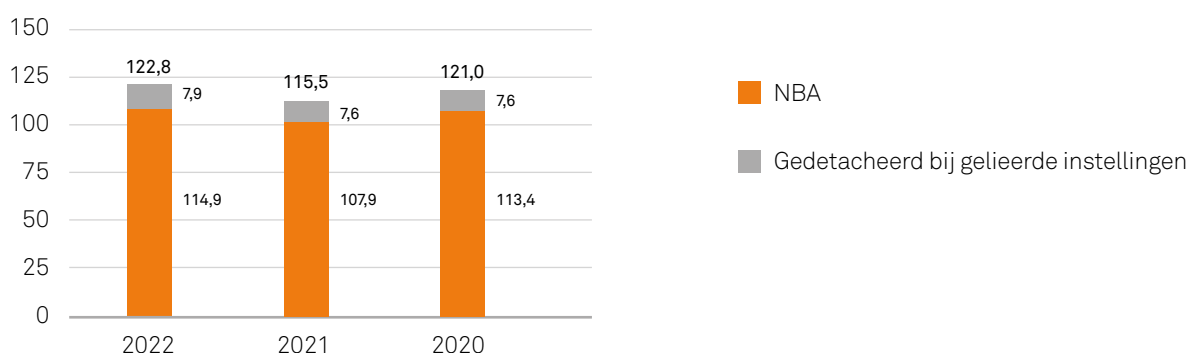
D4.3 Bedrijfsvoering

De NBA richt zich bij haar bedrijfsvoering op een zo efficiënt en effectief mogelijk uitvoeren van haar taken, met kwalitatief goed personeel. Dit stelt hoge eisen aan voorzieningen op het gebied van personeelszaken, facilitaire voorzieningen, ICT-infrastructuur, financiën, planning en control en ledenadministratie.

HR-beleid

In het verslagjaar zette het bureau verdere stappen in de ontwikkeling naar een professionele en competente organisatie. Om de sturing op de projecten te professionaliseren werd portfoliomanagement geïntroduceerd. Er werden zestien nieuwe medewerkers aangetrokken, deels om nieuwe functies te vervullen en deels om medewerkers die de NBA verlieten te vervangen. Om te zorgen voor een goede landing binnen de NBA werd een *onboarding* beleid geïntroduceerd.

Voor de ontwikkeling van medewerkers is het in 2020 gestarte NBA-brede opleidingstraject, dat door corona werd vertraagd, voortgezet. Het opleidingstraject bestaat uit de modules resultaatgericht werken, samenwerken en persoonlijk leiderschap. De derde module van dit opleidingstraject wordt begin 2023 afgerond.

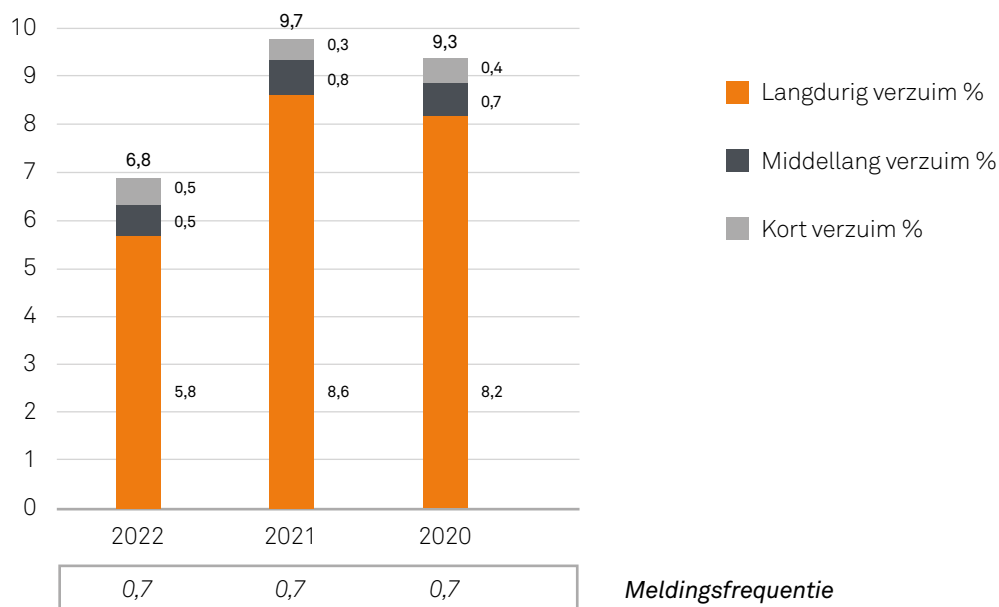
Het totaal aantal fte's werkzaam voor de NBA (exclusief gelieerde organisaties) kwam eind 2022 uit op 114,9 fte, een stijging van 7,0 fte ten opzichte van eind 2021. Eind 2022 bedraagt het totaal aantal fte's van de NBA ten behoeve van de gelieerde organisaties 7,9. Dit is een stijging van 0,3 fte in het aantal fte's ten opzichte van 2021. Het totaal aantal fte's (inclusief gelieerde organisaties) kwam daarmee eind 2022 uit op 122,8.

Duurzaamheid

In het verslagjaar startte de NBA voor de eigen organisatie met het ontwikkelen van een mvo-strategie, via een vier-stappenplan dat bestaat uit een nulmeting, het ontwikkelen van een strategisch kader met mvo-pijlers en ambities, het opstellen van actieplannen en het formuleren van doelstellingen. Dit proces wordt in het eerste kwartaal van 2023 afgerond.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage voor de NBA was in 2022 6,8 procent. Dit betekent een behoorlijke daling ten opzichte van het ziekteverzuimpercentage in 2021 (was 9,7 procent). Het effect van het eerder ingevoerde actieve beleid gericht op het terugdringen van ziekteverzuim lijkt hiermee zichtbaar te worden. Het ziekteverzuim ligt nog wel boven het landelijke gemiddelde (2022: 5,4 procent), dat overigens gestegen is (+0,7 procent) in tegenstelling tot het verzuimpercentage bij de NBA.

Toelichting: Voorgaande jaren waren de categorieën kort < 8 dagen; middellang 8-42 dagen en lang > 43 dagen. In 2023 is dit veranderd door de migratie naar AFAS. Nu zijn de categorieën kort < 8 dagen; middellang 8-28 dagen en lang > 28 dagen. De onderverdeling van het verzuim naar lang, middellang en kort is voor de jaren 2020 en 2021 nog in de oude verdeling weergegeven, 2022 wordt weergegeven op basis van de nieuwe verdeling. De totaalpercentages zijn wel vergelijkbaar.

Datagedreven

Aan de hand van de in 2021 opgestelde *roadmap* voor het programma Datagedreven Organisatie is in 2022 een doorstart gemaakt met dit programma. Het benodigde programmteam is hiervoor ingericht. De organisatie zet langs vier sporen stappen richting een datagedreven toekomst.

In 2022 lag de focus vooral op het fundament en de data-governance binnen NBA. Hierin zijn datastandaarden doorgevoerd, is de data-kwaliteit verbeterd en zijn data gestandaardiseerd ontsloten. Ook is de basis gelegd binnen het applicatielandschap en de infrastructuur. In 2023 wordt deze basis verder uitgebreid, komt de focus meer op toegevoegde waarde voor de NBA-organisatie en haar leden te liggen en op borging binnen de NBA.

Huisvesting

In 2022 heeft de NBA een huurovereenkomst ondertekend voor het nieuwe NBA-pand aan het Mercuriusplein 1 in Hoofddorp. Hiermee is de in 2021 gestarte zoektocht naar een nieuw pand succesvol afgerond. Het pand voldoet aan de criteria die op basis van de opgestelde huisvestingsvisie zijn geformuleerd en biedt de NBA een duurzame plek, die vooral ontmoeting en samenwerken faciliteert.

Het pand zal in juli 2023 worden betrokken. De voorbereidingen daarvoor zijn in volle gang.

Wat zat tegen in 2022?

Onduidelijkheid implementatie AQL's en aanwijzingsbevoegdheid

De Afdeling advisering van Raad van State plaatste heeft eind december in een advies vraagtekens bij ideeën van het ministerie van Financiën en de kwartiermakers rond de AQL's en de aanwijzingsbevoegdheid. Hierdoor is onduidelijkheid ontstaan over de daadwerkelijke implementatie. Het parlement moet de wetgeving nog beoordelen en uiteindelijk hiermee instemmen. De uitkomsten hiervan zijn nog ongewis.

Helpdesk MKB overvraagd, maar onderbezet

De helpdesk MKB had ook in 2022 te maken met een relatief groot aantal extra vragen over de coronaregelingen. Mede door het vertrek van een ervaren collega moest de NBA op de website berichten dat de servicenormen niet in alle gevallen konden worden gehaald. Als alternatief is extern een aantal accountants bereid gevonden om op interim-basis bij te springen. Uiteindelijk ging in het najaar een nieuwe collega met ervaring in de mkb-praktijk aan de slag.

NBA-activiteiten naast de hoofdfunctie

Het succes van de tientallen NBA-commissies en werkgroepen is sterk afhankelijk van de bereidheid en beschikbaarheid van leden, die het NBA-werk naast hun toch al veel vragende hoofdfunctie erbij doen. Ondanks toezeggingen komen hun bijdragen aan NBA-projecten daardoor weleens in de knel. Zo is voor de evaluatie van de toepassing van Standaard 700 over verslagjaar 2021 informatie uitgevraagd bij oob-accountantsorganisaties. De nakoming van deze toezegging varieerde per oob-organisatie.

Communities vergen tijd en inspanning

Initiatief vanuit leden op het communityplatform is nog beperkt, op een paar uitzonderingen na. Ook is veel inspanning vanuit de NBA nodig om de communities levendig te houden. Daarnaast functioneert het platform nog suboptimaal en zou integratie in mijnnba.nl in de toekomst wellicht te verkiezen zijn. Op dit moment zijn de CRM-systemen hiervoor nog niet optimaal ingericht en wordt gewerkt aan een nieuwe website.

Bezoek afdelingen teruggelopen

Het bezoek aan afdelingsvergaderingen is de laatste jaren behoorlijk teruggelopen. Reden hiervoor waren onder meer het teruglopende aantal bijeenkomsten door corona, veranderd gedrag van deelnemers na corona (minder fysiek bezoek van evenementen in het algemeen) en het nieuwe PE-systeem. Resultaten van pilots in de regio's Oost en Centrum laten wel zien dat leden behoefte hebben aan contact, ook via door leden zelf georganiseerde kleinschalige bijeenkomsten.

Introductie COMPact vertraagd

De ontwikkeling van COMPact (een webapplicatie om de mkb-accountant te ondersteunen bij de naleving van talloze verplichtingen) is vertraagd door andere prioritering binnen de NBA. Inmiddels is het functioneel ontwerp van de applicatie gereed. Volgende stap is het selecteren van een bouwer. Streven is dat de webapplicatie beschikbaar is voor kantoren per 1 januari 2024; daarvoor wordt de webapplicatie uitgebreid getest bij kantoren.

D5 CEA en RJ

De kosten voor de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) en het NBA-aandeel in de kosten van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) zijn ook onderdeel van de begroting van de NBA. De CEA is één van de NBA onafhankelijk functionerende organisatie (ZBO), waarvan de NBA de volledige kosten draagt. De RJ is een zelfstandige stichting waarvan de NBA één derde deel van de kosten subsidieert. Beiden hebben een zelfstandige begroting.

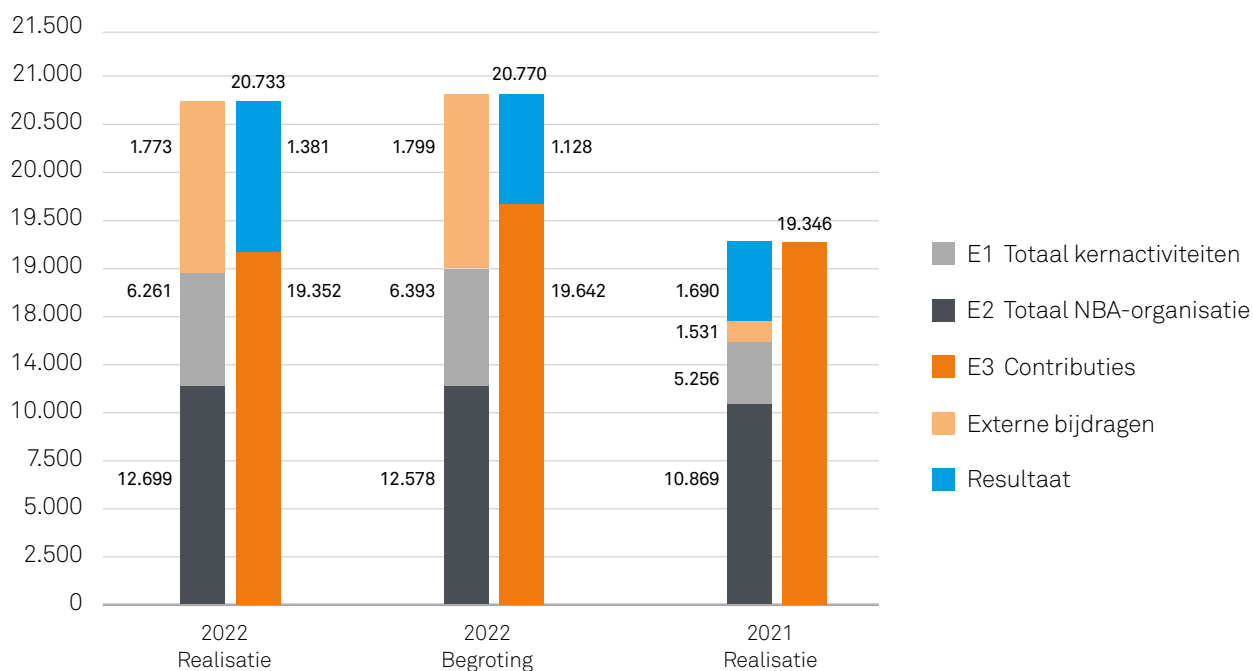
De NBA heeft weinig tot geen invloed op de hoogte van de kosten van de CEA en de RJ. Er is een *service level agreement* (SLA) met deze partijen over het gebruik van de faciliteiten van de NBA en de inzet van NBA-medewerkers voor deze gelieerde organisaties. Hiermee wordt ook een significant deel van de operationele kosten van de NBA gedekt.

E | Resultaat per kernactiviteit

(alle bedragen zijn in €1.000)

	Realisatie 2022			Begroting 2022			Realisatie 2021		
	Baten*	Lasten	Totaal	Baten	Lasten	Totaal	Baten*	Lasten	Totaal
Contributies	19.352	-	19.352	19.642	-	19.642	19.346	-	19.346
Beroep & maatschappij	-	2.641	- 2.641	-	2.606	- 2.606	5	2.420	- 2.415
• Vern. agenda: Maatschappelijke relevantie	-	91	-91	-	215	-215	-	54	-54
• Vern. agenda: Vernieuwende kracht	-	111	-111	-	100	-100	-	27	-27
Kwaliteit	1.607	4.176	- 2.569	2.002	4.665	- 2.663	1.599	3.920	- 2.321
• Vern. agenda: Kwaliteit	-	279	-279	-	260	-260	-	262	-262
Lerend beroep	1.810	2.509	-699	1.682	2.482	-800	1.796	2.532	-736
• Lerend beroep - NBA Opleidingen	-	-	-	-	-	-	949	1.059	-110
• Lerend beroep - NBA Opleidingen (verkoop)	303	14	289	521	15	506	964	230	734
• Vern. agenda: Lerend beroep	-	160	-160	-	255	-255	-	64	-64
Totaal Kernactiviteiten	3.720	9.981	-6.261	4.205	10.598	-6.393	5.313	10.568	-5.255
Bestuur en directie	-	1.527	-1.527	-	1.281	-1.281	-	1.303	-1.303
• Vern. agenda: NBA 3.0	-	369	-369	-	230	-230	-	189	-189
Communicatie	448	3.134	-2.686	903	3.876	-2.973	421	2.561	-2.140
• Vern. agenda: Sterk merk	-	584	-584	-	500	-500	-	812	-812
Bedrijfsvoering	154	7.124	-6.970	35	7.005	-6.970	68	6.011	-5.943
• Vern. agenda: Datagedreven organisatie	-	563	-563	-	624	-624	-	482	-482
Totaal NBA-organisatie	602	13.301	-12.699	938	13.516	-12.578	489	11.358	-10.869
Kosten CEA	-	905	-905	-	842	-842	-	742	-742
Bijdrage RJ	-	116	-116	-	228	-228	-	88	-88
Nationale lidmaatschappen	-	94	-94	-	84	-84	-	82	-82
Internationale lidmaatschappen	-	658	-658	-	645	-645	-	619	-619
Totaal Externe bijdragen	-	1.773	-1.773	-	1.799	-1.799	-	1.531	-1.531
Resultaat	23.674	25.055	-1.381	24.785	25.913	-1.128	25.148	23.458	1.690

Overzicht resultaat per kernactiviteit

E1 Kernactiviteiten

Met een totaal van -6.261 op de kernactiviteiten komt het resultaat 132 positiever uit dan begroot. Dit wordt voor 189 veroorzaakt door lagere uitgaven aan de projecten voor de Vernieuwingsagenda en voor 57 door een lager resultaat op de overige kernactiviteiten. De lagere bestedingen op de projecten voor de Vernieuwingsagenda zijn binnen het lopende boekjaar aangewend voor de projecten onder de Vernieuwingsagenda ter versterking van de NBA-organisatie. De variabele vergoeding voor de in 2021 verkochte activiteiten van NBA Opleidingen vallen 218 lager uit dan begroot, doordat de omzet van NBA Opleidingen na de coronaperiode significant lager blijven dan daarvoor. Dit wordt meer dan gecompenseerd door lagere uitgaven aan de overige kernactiviteiten. Met name de marge voor Educatie en Praktijkopleidingen valt beter uit door hogere baten (meer examens als begroot) en lagere lasten (aan commissies en vacatiegelden). Ten opzichte van 2021 is het resultaat op de kernactiviteiten 1.005 lager. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere uitgaven aan projecten voor de Vernieuwingsagenda (234) en lagere (eenmalige) baten uit de verkoop van NBA Opleidingen (218). Verder zijn ook de personele lasten in 2022 hoger dan in 2021, doordat in 2022 meerdere openstaande vacatures zijn ingevuld.

E2 NBA-organisatie

Met een totaal van -12.699 op de NBA-organisatie komt het resultaat 121 negatiever uit dan begroot. De uitgaven aan projecten voor de vernieuwingsagenda vallen 162 hoger uit dan begroot, waarbij onderbestedingen onder de kernactiviteiten zijn aangewend voor de projecten onder de NBA-organisatie. De overige uitgaven aan de NBA-organisatie vallen 41 lager uit dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door 246 hogere lasten voor Bestuur en directie, door hogere juridische en advieskosten voor het bestuur (197), niet begrootte kosten in het kader van de duurzaamheidsrapportage vanuit de NBA (40) en een vordering op de belastingdienst van 92. Ook de personele lasten voor Bedrijfsvoering zijn hoger uitgevallen, doordat door verloop meer externe inhuur nodig is geweest dan begroot. De lasten voor communicatie zijn lager uitgevallen, door het annuleren en/of online plaatvinden van bijeenkomsten ten gevolge van onzekerheden rond de coronamaatregelen.

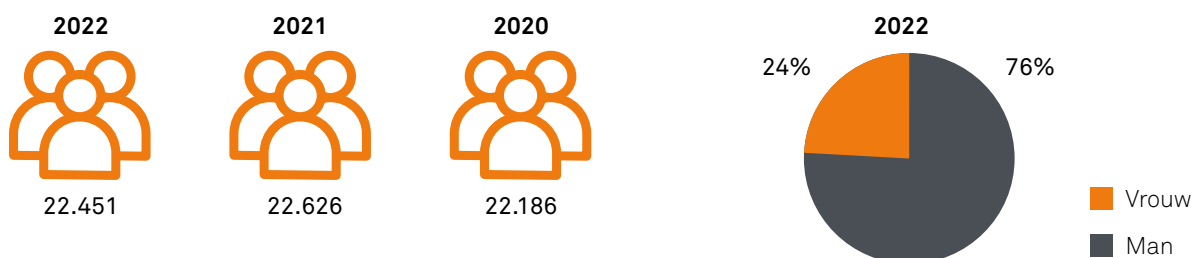
Ten opzichte van 2021 is het resultaat op NBA-organisatie 1.830 lager. Dit komt enerzijds door een (eenmalige) stijging van diverse lasten, zoals de uitgaven aan de migratie van de website, studiekosten en de verhuizing, maar ook door een meer structurele stijging door hogere energielasten en wervingskosten. Verder zijn ook de voor de NBA-organisatie de personele lasten in 2022 hoger dan in 2021, doordat enerzijds in 2022 meerdere openstaande vacatures zijn ingevuld en anderzijds tijdelijke inhuur nodig is (geweest) in verband met verloop.

E3 Contributie

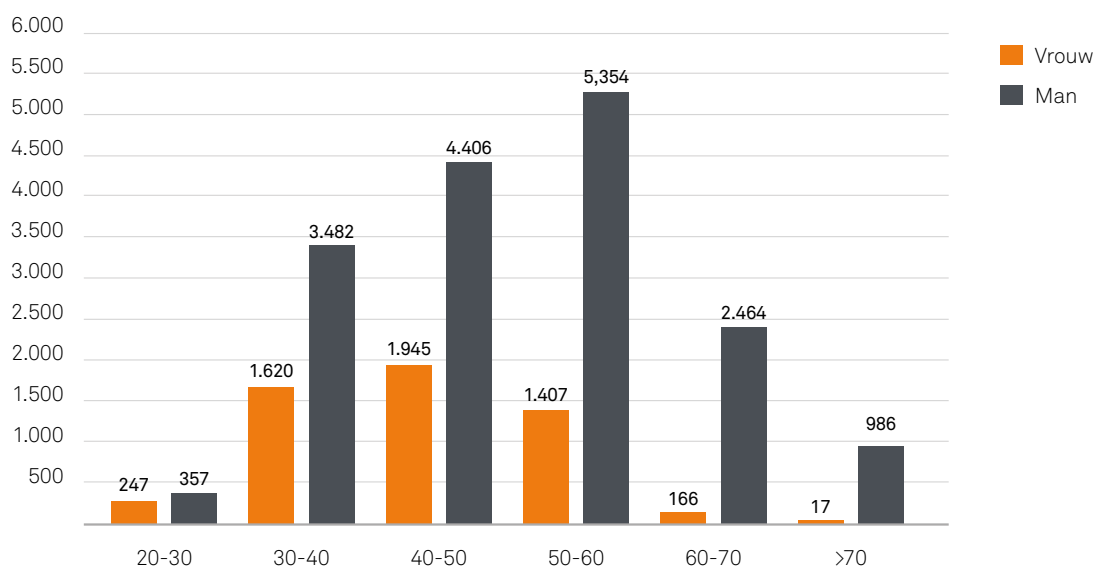
Met een contributie-opbrengst van 19.352 zijn deze baten 290 lager uitgevallen dan begroot. In de begroting was rekening gehouden met een grotere toename van het aantal leden in de ledengroep Openbaar accountants. Deze verwachting kwam niet uit. Gemiddeld waren er in 2022 wel meer betalende leden dan in 2021, waarmee ondanks het lager aantal inschrijvingen de totale baten uit contributies en inschrijfgelden nagenoeg gelijk zijn aan 2021. De contributieta-rieven in 2022 zijn niet aangepast ten opzichte van 2021.

In het afgelopen jaar daalde het ledenaantal met 175 naar 22.451. Daarmee stabiliseert het ledenaantal na een aantal jaren van een gemiddelde groei van 1,0 procent in afgelopen jaren. De verdeling over de ledengroepen is vergelijkbaar met voorgaande jaren (accountants in business 44 procent, openbaar accountants 42 procent, intern en overheidsaccountants 6 procent en postactieven 8 procent).

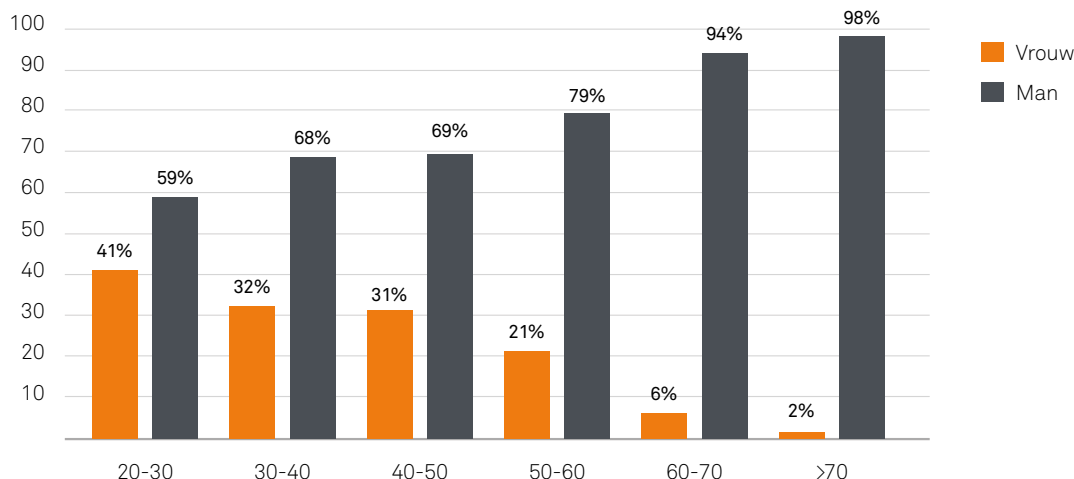
Ledenaantal (totaal)

Aantal leden per leeftijdscategorie

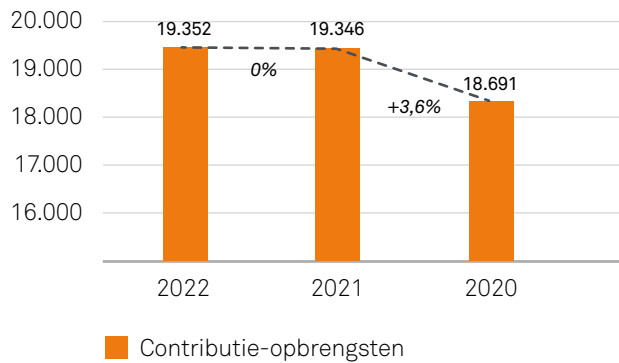

Leden vrouw/man verdeling per leeftijdscategorie

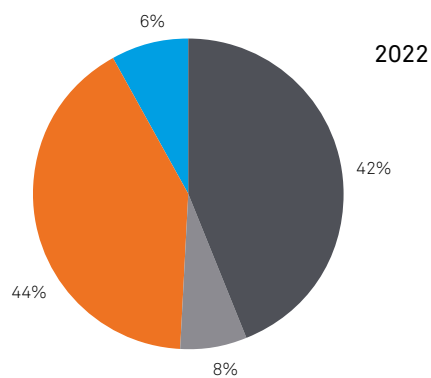
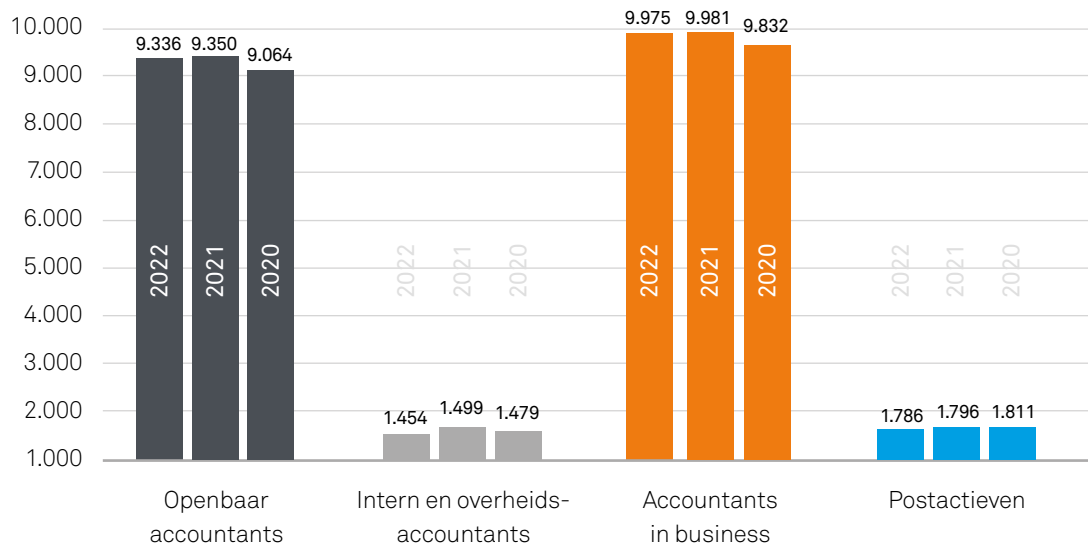
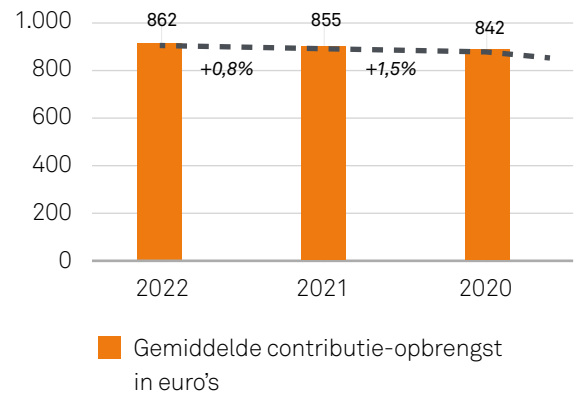

Ontwikkeling contributie-opbrengsten

Contributie-opbrengsten

Gemiddelde contributie-opbrengst in euro's

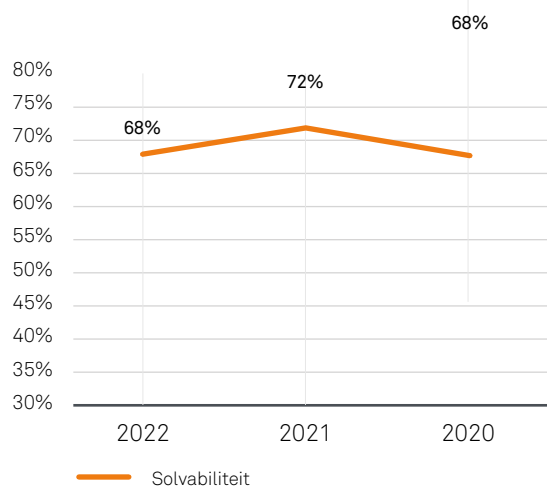
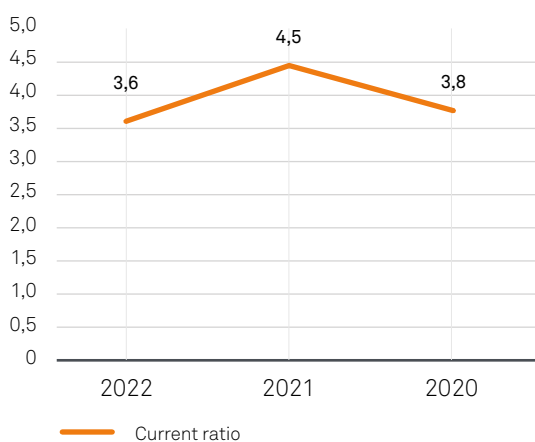
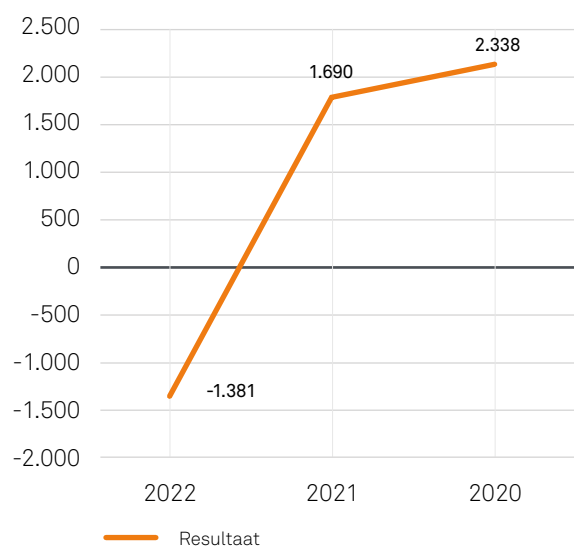
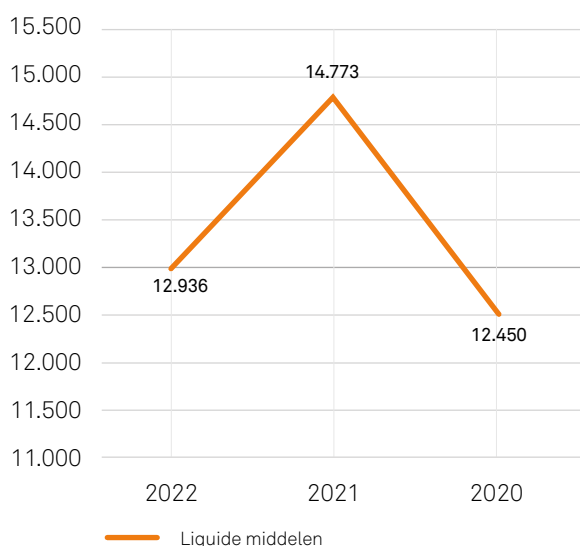
- Openbaar accountants
- Intern en overheidsaccountants
- Accountants in business
- Postactieven

E4 Resultaten en vermogen

Het resultaat komt uit op een verlies van 1.381 en is daarmee 3.071 lager dan vorig jaar en 253 lager dan begroot. Van het verlies komt 2.156 voor rekening voor de projecten uit de Vernieuwingsagenda. De NBA is een organisatie zonder winstoogmerk en streeft er zodoende naar om op lange termijn resultaatneutraal te zijn. Het tekort van dit jaar zal worden aangevuld vanuit de algemene reserve van de NBA. Deze reserve is in het verleden opgebouwd om dergelijke verliezen op te kunnen vangen.

Inclusief het resultaat over 2022 komt het eigen vermogen per jaareinde uit op 11.059. Dit is ruim boven het in 2013 vastgestelde minimum weerstandvermogen van 6.000. De solvabiliteit is ten opzichte van vorig jaar 4 procentpunten gedaald en komt uit op 68 procent. Daarmee blijft de financiële positie solide en zijn er voldoende reserves om de beoogde investeringen in 2023 en 2024 te dekken en de financiële impact van onvoorziene gebeurtenissen op te vangen.

De liquide middelen daalde met 1.837, voornamelijk als gevolg van het negatieve resultaat in 2022 en investeringen voor de verhuizing naar het nieuwe huurpand. De liquiditeitspositie, met een current ratio van 3,6, is nog steeds goed. Zowel de vermogenspositie als de liquiditeitspositie geven voldoende ruimte om de toekomstige strategie en verhuizing met eigen middelen te realiseren.

E5 Continuïteit

Ook in 2022 had de coronacrisis nog impact op de activiteiten. De meeste activiteiten, zoals toetsingen en commissies, konden weer fysiek plaatsvinden. Diverse evenementen, zoals de Accountantsdag, zijn echter geannuleerd of vonden online plaats. Ondanks deze beperkingen kon de NBA op een passende wijze invulling geven aan haar activiteiten. Ook het werken op kantoor en vergaderen maakten een verandering door, waarbij collega's een gedeelte van de week thuiswerken en overleggen hybride plaatsvinden.

Ondanks het verlies in 2022 concluderen we dat er geen risico is voor de continuïteit van de organisatie in de komende twaalf maanden en de continuïteit voldoende is gewaarborgd. De financiële positie, zowel liquiditeit als solvabiliteit, is zeer solide en indien vereist heeft de organisatie voldoende reserves om de financiële effecten van onvoorziene gebeurtenissen op te vangen en haar activiteiten aan te passen om benodigde kostenbesparingen te realiseren. De verwachting is dat de contributie-opbrengsten, de grootste inkomstenbron voor de NBA, ook op lange termijn stabiel zullen blijven.

E6 Risicomanagement en interne beheersing

In navolging van de 'Beginselen van goed bestuur' vormt het risicomanagement een integraal onderdeel van de P&C-cyclus. Directie en het managementteam zijn verantwoordelijk voor het identificeren en beheersen van de risico's verbonden aan de strategie en de activiteiten van de NBA, waarbij het bestuur toeziet op de effectiviteit van de hiertoe geïmplementeerde interne risicobeheersings- en controlesystemen.

Risicomanagement

In 2022 zijn vervolgstappen gezet om het risicomanagement te integreren in de P&C-cyclus. Het risicomanagement werd in de loop van 2022 een vast agendapunt op de agenda van directie, managementteam en het bestuur, waarmee invulling wordt gegeven aan een actieve risicodialoog. Op vaste momenten vindt jaarlijks vooraf een risico-inventarisatie plaats, waarna gedurende het jaar wordt gemonitord of risico's en maatregelen nog volledig en actueel zijn. De diverse risico's en maatregelen zijn daarbij belegd bij risico-eigenaren en actiehouders.

Er is voorgenomen om het komend jaar procesmanagement nog verder te verstevigen. Proces- en projectmanagement zijn het fundament voor risicomanagement. Vanuit de programma's, projecten en werkprocessen wordt de operationele risicoanalyse *bottum-up* verder ingevuld. Dit geeft een kwalitatieve onderbouwing bij de eerder geïdentificeerde tactische en strategische risico's.

Naast genoemde beheersing van de NBA-brede risico's werd in 2022 het risicomanagement onderdeel in de sturing van de strategische projecten als onderdeel van het portfoliomanagement. De focus van het bestuur met betrekking tot strategische risico's ziet met name op de relatie tot het realiseren van de jaarplannen (de strategisch gekozen thema's).

Risicobereidheid

Startpunt voor de genoemde risicodialoog is de risicobereidheid. De risicobereidheid van de NBA is over het geheel genomen laag. Bij het bepalen van de risicobereidheid is onderscheid gemaakt in de risicocategorieën strategisch, tactisch en operationeel. Daarnaast moet worden voldaan aan wet- en regelgeving.

Risico-inventarisatie

Bijgaande tabel bevat de output van de risicodialoog in de vorm van een overzicht met daarin de inventarisatie van de belangrijkste risico's voor de NBA en de maatregelen die zijn/worden getroffen om deze risico's te mitigeren.

NR	Risicocategorie	Risico	Maatregelen
1	Strategisch	Reputatieschade door het niet tijdige en adequaat te reageren op externe ontwikkelingen.	(a) Creëren <i>awareness</i> binnen organisatie van het belang om pro-actief te reageren. (b) Actief op de hoogte blijven van ontwikkelingen via de verschillende mediakanalen. (c) Verder doorontwikkelen van een crisis <i>roadmap</i> en acties als crisis zich voordoet. (d) Versterken crisiscommunicatie en communicatiekanalen."
2	Strategisch	Verandering van wettelijke taken als gevolg van binnen- en buitenlandse ontwikkelingen en hieruit voortvloeiende (politieke) besluitvorming.	Continu zorgdragen dat politieke beslissingen geïnformeerd worden genomen door het beschikbaar stellen van actuele data, onderzoeken en inzichten.
3	Strategisch	De NBA is onvoldoende in staat de binding met leden en kantoren te behouden.	(a) Zorgen voor een maatschappelijk relevante bijdrage en heldere communicatie daarover. (b) Uitvoeren van het programma 'Levende Beroepsorganisatie'. (c) Vormgeven aan de stakeholder-dialoog en regelmatig meten van relevantie en tevredenheid bij leden.
4	Strategisch	De NBA weet onvoldoende impact weten te maken met de uitvoering van de initiatieven en activiteiten.	(a) Invulling geven aan de maatschappelijk relevante meerjarige Vernieuwingsagenda door de uitvoering van strategische projecten. (b) Heldere governance. (c) Het verder professionaliseren van de organisatie.
5	Strategisch	Reputatieschade voor de NBA en de (persoonlijke) reputatie van bestuurders door issues rondom de NBA.	(a) Screening van nieuwe bestuurder. (b) Draaiboek bij het voordoen van een incident. (c) Juridische bijstand op afroep.
6	Operationeel	De NBA slaagt er niet in voldoende competenties te verwerven en te behouden om haar taken op het vereiste niveau uit te voeren.	(a) Borgen dat benodigde kennis en kunde wordt verworven door het imago van de NBA als aantrekkelijke werkgever te vergroten en waar nodig (tijdelijk) in te huren. (b) Behoud van en scholing van vaste medewerkers."
7	Operationeel	De NBA is niet in staat haar taken taken effectief uit te voeren (door onvoldoende focus en prioritering).	(a) Functioneren een tweekoppig directiemodel (ceo en coo). (b) Periodieke monitoring van de uitvoering van de strategische projecten en gerealiseerde impact door portfoliomanagement. (c) Duidelijke organisatiedoelen en missie vastleggen.
8	Operationeel	De NBA is onvoldoende in staat om mee te gaan in de digitale transformatie.	(a) Uitwerken van een visie voor de NBA op het verzamelen, vastleggen en gebruiken van data ten behoeve en ter ondersteuning van de primaire taken en de hiermee gepaard gaande cyberrisico's. (b) Uitrollen van het programma 'Datagedreven' inclusief de benodigde investeringen in een toekomstbestendige infrastructuur en personele bezetting. Hierbij is een CRM-systeem gekoppeld aan de website de basis voor alle ledencommunicatie.
9	Wet- en regelgeving	De NBA maakt de voorbeeldfunctie op het gebied van het naleven van wet- en regelgeving niet waar.	(a) Zorgen voor awareness binnen de organisatie van het belang in het naleven van wet- en regelgeving en hieraan gekoppelde richtlijnen voor correct ICT- en databeheer door de NBA. (b) Investeren in verdere ontwikkeling en bestendiging van de interne beheersingssystemen. (c) Opstellen van een <i>compliance charter</i>.

Overzicht actuele risico's en maatregelen

Daarnaast is ook een inschatting gemaakt van de kans en impact dat deze risico's zich voordoen. Het resultaat hiervan is terug te vinden in onderstaande matrix.

KANS	HOOG		6	
	MIDDEN		5 7 8 9	1 2 3 4
	LAAG			
		LAAG	MIDDEN	HOOG
		IMPACT		

Interne beheersing

Voor de beheersing van de risico's in de categorieën operationeel, financieel en wet- en regelgeving is het van belang de interne beheersing binnen de NBA blijvend te evalueren en te verbeteren. In 2022 vond op specifiek het vlak van de frauderisico's een evaluatie plaats, waarbij alle medewerkers zijn betrokken. Naast dat de NBA het belangrijk vindt om haar medewerkers bewust te maken van de frauderisico's en hen actief te betrekken bij het voorkomen van fraude, is de input uit deze evaluatie gebruikt om de frauderisico-analyse te actualiseren.

Voor de grootste opbrengststroom (contributie-inkomsten) achten we het frauderisico beperkt, maar signaleren we wel het risico dat accountants onjuiste informatie opgeven over de werkzaamheden ten behoeve van de indeling in de contributiegroepen. Naar verwachting betreft het slechts een beperkt aantal leden, maar in 2023 zal de NBA wel verdere maatregelen treffen om dit risico verder te mitigeren.

Op het vlak van inkoop (van bestelling tot betaling) en declaraties identificeren we ook fraude risico's, welke door middel van het in 2020 vastgestelde inkoopbeleid en maatregelen in de interne beheersing worden gemitigeerd. Een derde risico betreft het cyberrisico (hacking, phishing, ceo-fraude etc.). De kans en impact van dit risico is de laatste jaren gegroeid. Door haar medewerkers bewust te maken van deze risico's zal de NBA op dit vlak de risico's mitigeren. Verder voert de NBA maandelijks een scan uit op de kwetsbaarheden op dit vlak.

Vanuit de eerdergenoemde versteviging van procesmanagement volgt ook het monitoren van de beheersmaatregelen. Deze interne checks dragen bij aan verbeteringen in de processen en het verlagen van de (operationele) risico's.

F | Begroting 2023

(alle bedragen zijn in € 1.000)

	Begroting 2023			Realisatie 2022			Realisatie 2021		
	Baten*	Lasten	Totaal	Baten	Lasten	Totaal	Baten	Lasten	Totaal
Contributies	19.823	-	19.823	19.352	-	19.352	19.346	-	19.346
Beroep & maatschappij	-	3.297	-3.297	-	2.641	-2.641	5	2.420	-2.415
• Strategische projecten	-	288	-288	-	-	-	-	-	-
• Vern. agenda: Maatschappelijke relevantie	-	-	-	-	91	-91	-	54	-54
• Vern. agenda: Vernieuwende kracht	-	-	-	-	111	-111	-	27	-27
Kwaliteit	1.960	4.566	-2.606	1.607	4.176	-2.569	1.599	3.920	-2.321
• Strategische projecten	-	162	-162	-	-	-	-	-	-
• Vern. agenda: Kwaliteit	-	-	-	-	279	-279	-	262	-262
Lerend beroep - Educatie en praktijkopleidingen	1.485	2.691	-1.206	1.810	2.509	-699	1.796	2.532	-736
• Strategische projecten	-	277	-277	-	-	-	-	-	-
• Lerend beroep - NBA Opleidingen	-	-	-	-	-	-	949	1.059	-110
• Lerend beroep - NBA Opleidingen (verkoop)	405	18	387	303	14	289	964	230	734
• Vern. agenda: Lerend beroep	-	-	-	-	160	-160	-	64	-64
Totaal Kernactiviteiten	3.850	11.299	-7.449	3.720	9.981	-6.261	5.313	10.568	-5.255
Bestuur en directie	-	1.730	-1.730	-	1.527	-1.527	-	1.303	-1.303
• Strategische projecten	-	258	-258	-	-	-	-	-	-
• Vern. agenda: NBA 3.0	-	-	-	-	369	-369	-	189	-189
Communicatie	667	3.424	-2.757	448	3.134	-2.686	421	2.561	-2.140
• Strategische projecten	-	474	-474	-	-	-	-	-	-
• Vern. agenda: Sterk merk	-	-	-	-	584	-584	-	812	-812
Bedrijfsvoering	34	6.700	-6.666	154	7.124	-6.970	68	6.011	-5.943
• Strategische projecten	-	577	-577	-	-	-	-	-	-
• Vern. agenda: Datagedreven organisatie	-	-	-	-	563	-563	-	482	-482
Totaal NBA-organisatie	701	13.163	-12.462	602	13.301	-12.699	489	11.358	-10.869
Kosten CEA	-	880	-880	-	905	-905	-	742	-742
Bijdrage RJ	-	178	-178	-	116	-116	-	88	-88
Nationale lidmaatschappen	-	96	-96	-	94	-94	-	82	-82
Internationale lidmaatschappen	-	642	-642	-	658	-658	-	619	-619
Totaal Externe bijdragen	-	1.796	-1.796	-	1.773	-1.773	-	1.531	-1.531
Resultaat	24.374	26.258	-1.884	23.674	25.055	-1.381	25.148	23.457	1.690

De begroting van 2023 vormt onderdeel van meerjarenbeleid en een daarbij passende meerjarenprognose, met als doel het realiseren van een robuuste en toekomstbestendige NBA-organisatie, die voldoende is toegerust om de gewenste ontwikkeling en vernieuwing van het accountantsberoep te faciliteren en daarbij in staat is haar wettelijke en missie te vervullen. Zoals in het Jaarplan 2023 beschreven, zet de NBA daarbij in 2023 in op twee speerpunten en vijf kerngebieden*. De benodigde middelen voor de uitvoering van haar kerntaken en de verschillende (strategische) projecten ten behoeve van de speerpunten en kerngebieden uit het jaarplan zijn opgenomen in de begroting 2023.

Meerjarig begrotingskader

Op basis van de huidige inzichten is voor 2023 een verlies begroot van 1.884. Dit verlies past binnen het in 2022 aan de ledenvergadering voorgelegde meerjarig begrotingskader, waarin rekening werd gehouden met een (meerjarige) investering van 3,9 miljoen, aan te wenden vanuit de algemene reserve. Naast het verlies in 2023 wordt vooralsnog uitgegaan van een verlies van 700 in 2024 en een positief resultaat van 100 in 2025. Het uitgangspunt is dat na deze investering vanaf 2026 en verder wordt teruggekeerd naar een sluitende begroting waarmee de reserve ruim boven de afgesproken minimumgrens blijft. Hierna is voor de diverse onderdelen van de begroting een nadere toelichting terug te vinden.

Contributie

Door grotere instroom en de langere duur in deelname van leden in de hogere contributiegroepen, hebben de contributiebaten de afgelopen jaren een stijgende trend laten zien. Voor 2023 wordt een stabilisatie verwacht van het ledenaantal (instroom is gelijk aan uitstroom) en daarmee ook een stabilisatie van de contributiebaten. Ook voor het aantal inschrijvingen (650) is uitgegaan van het langjarig gemiddelde. De contributietarieven zijn in de begroting geïndexeerd aan de hand van de geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp). Voor 2023 komt dit neer op een indexatie met 2,2 procent conform artikel 7 van de Contributieverordening 2022.

Personeelslasten

Voor 2023 is conform de afspraken in de arbeidsvoorwaarden rekening gehouden met een indexatie van 3,5 procent. Basis voor de begroting is de (verwachte) bezetting van 113 medewerkers (94,1 fte) per eind 2022. Daarnaast zijn in de begroting twintig vacatures (13,8 fte) opgenomen. Een deel van deze vacatures zal gedurende het jaar pas instromen. In 2023 is verder rekening gehouden met de inzet van zestien externen (3,8 fte) ten behoeve van de diverse activiteiten. Over het algemeen betreft het hierbij tijdelijke inzet, totdat vacatures zijn ingevuld.

Strategische projecten

In de begroting zijn in lijn met vorig jaar de strategische projecten separaat opgenomen per afdeling. Deze projecten vloeien voort uit de speerpunten en kerngebieden uit het Jaarplan 2023 en bieden daarmee een vervolg op de Vernieuwingsagenda. Het betreft hierbij de directe lasten van de projecten (*out of pocket* en eventuele externe inhuur). De inzet van medewerkers vanuit de NBA op deze projecten vindt plaats vanuit de verschillende afdelingsbudgetten. De totale uitgaven aan strategische projecten bedraagt 2.036 in 2023. Dit is in lijn met de uitgaven aan de Vernieuwingsagenda in 2022. Voor de sturing van de projecten is in 2022 gestart met portfoliomanagement, waarbij de sturing is belegd bij de managers van de diverse afdelingen. De budgetten zijn hierbij gekoppeld aan de (strategische) doelstellingen in het Jaarplan 2023.

Kernactiviteiten en NBA organisatie

Binnen het financiële kader is voor de begroting 2023 uitgegaan van een voortzetting van de reguliere, wettelijke (kern) taken en de daarvoor benodigde ondersteuning van de diverse stafdiensten vanuit de NBA-organisatie. Naast de *out of pocket*-uitgaven bestaan deze uitgaven tevens uit de (directe) personeelslasten per afdeling. Hieronder zijn per afdeling de belangrijkste wijzigingen terug te vinden tussen de begroting 2023 en de realisatie in 2022.

- Beroep & Maatschappij: In aanvulling op de activiteiten in 2022 zijn voor 2023 drie (projectmatige) activiteiten voorzien: Accounttech, Signaleringsraad en Diversiteit en Inclusie. Daarnaast zijn de personeelslasten hoger door de inzet van een flexibele schil voor de Helpdesk.
- Kwaliteit: In 2023 zijn hogere personeelslasten voorzien, vanwege een drietal extra taken (aanwijsbevoegdheid, AQL's en modernisering regelgevend proces).
- Lerend Beroep: In 2023 zijn geen baten voorzien uit de verplichte Kennistoets en daarnaast worden hogere personeelslasten verwacht, in verband met de benodigde versterking op praktijkopleiding en PE.
- Bestuur en directie: In 2023 zijn hogere personeelslasten voorzien, in verband met de wijziging van de directie-structuur naar een tweekoppige directie.
- Communicatie: In 2023 zijn hogere personeelslasten voorzien, in verband met de benodigde versterking op het programma 'Levende beroepsorganisatie'.

*Het jaarplan 2023 kan worden geraadpleegd op <https://www.nba.nl/jaarplan-2023>

- **Bedrijfsvoering:** De hogere ICT-lasten in 2022 in verband met diverse migraties (bijvoorbeeld website) vallen weg in 2023. Daarnaast zijn lagere personeelslasten voorzien, door afbouw van externe inhuur na het vervullen van vacatures. Ook de lasten van de verhuizing zijn reeds meegenomen in de begroting voor 2023. Ten gevolge van de eenmalige lasten in verband met de verhuizing zijn de huisvestingslasten voor 2023 nog in lijn met 2022. Maar in de komende jaren zullen deze lasten structureel lager uitvallen. Alle investeringen in de verbouwing worden geactiveerd en over tien jaar afgeschreven.

Externe bijdrage

Deze kosten betreffen bijdragen aan organisaties die geen onderdeel zijn van de NBA. De Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) is een van de NBA onafhankelijk functionerende organisatie (ZBO) waarvan de NBA de volledige kosten draagt, waarvoor de NBA wel diensten verleent die zij doorbelast aan CEA. De RJ is een zelfstandige stichting waarvan de NBA 4/11e deel van de kosten subsidieert.

De kosten voor deelname in nationale en internationale organisaties betreffen onder andere de lidmaatschappen van Accountancy Europe, EFAA, IFAC, VNO/NCW en MKB Nederland.

G | Samenstelling bestuur en directie per 31 december 2022

Bestuur NBA

		Lid bestuur sinds	Rooster van aftreden
de heer K. Douma (1961)	voorzitter	december 2021	LV december 2025
mevrouw drs. M. Bankert RA (1966)		juni 2020	LV juni 2024
mevrouw dr. C.M.H.A. Deckers MBA (1961)		juni 2021	LV juni 2025
mevrouw I.M. Hems* AA (1976)	plv.voorzitter	juli 2020	mei 2023
mevrouw A.J.A.M. van der Ha AA RB (1965)		december 2020	december 2023
mevrouw drs. C.G.A. Slotema-Tesser RA MPC CPC (1978)		november 2021	november 2024
de heer drs. A.M. Kayhan RA (1981)		juni 2022	juni 2026

* Mevrouw I.M. Hems AA heeft mevrouw drs. E.M.W.H. van der Vleuten RA opgevolgd als plaatsvervangend voorzitter tijdens de ledenvergadering op 13 juni 2022.

Audit- en Riskcommissie

mevrouw drs. C.G.A. Slotema-Tesser RA MPC CPC	voorzitter vanaf LV juni 2022
mevrouw dr. C.M.H.A. Deckers MBA	
mevrouw drs. M. Bankert RA	vanaf 4 oktober 2022

Benoemingscommissie

de heer K. Douma	voorzitter
mevrouw drs. M. Bankert RA	

Selectie- en remuneratiecommissie

mevrouw I.M. Hems AA	voorzitter
mevrouw drs. M. Bankert RA	
de heer K. Douma	

Juridische commissie

mevrouw drs. M. Bankert RA	voorzitter
mevrouw A.J.A.M. van der Ha AA RB	

Regelgevingscommissie

mevrouw drs. C.G.A. Slotema-Tesser RA MPC CPC	
De heer drs. A.M. Kayhan RA	
mevrouw A.J.A.M. van der Ha AA RB	

Directie bureau NBA

de heer drs. B.J.G. Wammes	directeur
----------------------------	-----------

H | Nevenfuncties bestuursleden

Bestuurslid	Nevenfuncties voor zover deze relevant zijn voor de vervulling van de taak als bestuurslid
de heer K. Douma	Vice-voorzitter raad van commissarissen NV schade arbeidsongeschiktheidsverzekeringen Lid raad van toezicht Oxfam Novib Lid raad van toezicht Stichting Register Arbeidsdeskundigen Lid Programmaraad Rathenau Instituut
mevrouw drs. M. Bankert RA	Directeur bij BRID Holding BV Penningmeester Bestuur Stichting Brooke Hospital for Animals (tot juni 2022)
mevrouw dr. C.M.H.A. Deckers MBA	Lid raad van toezicht Amsterdamse Stichting voor Katholiek, Protestants-Christelijk en Interconfessioneel Onderwijs Vicevoorzitter raad van toezicht en voorzitter auditcommissie Marente Lid raad van toezicht en voorzitter auditcommissie Máxima Medisch Centrum Lid raad van toezicht en lid commissie kwaliteit en veiligheid Raphaelstichting Lid raad van toezicht en voorzitter auditcommissie Reinaerde Vicevoorzitter raad van toezicht en lid commissie wetenschappelijke kwaliteit Trimbos instituut
mevrouw I.M. Hems AA	Directeur Financiën en Bedrijfsvoering bij Ergon Lid raad van commissarissen en voorzitter Auditcommissie Woonkwartier
mevrouw A.J.A.M. van der Ha AA RB	Eigenaar van Haverbeek Accountants en belastingadviseurs
mevrouw drs. C.G.A. Slotema-Tesser RA MPC CPC	Directeur van de Gemeentelijke Accountantsdienst Den Haag Bestuurslid KOA Bestuurslid Stagebureau Accountancy Rijksoverheid
de heer drs. A.M. Kayhan RA	Partner EY Accountants LLP Docent Vrije Universiteit Bestuurder A.M. Kayhan BV Bestuurder A.M Kayhan Beheer BV

Ondertekend te Amsterdam op 28 mei 2023.

de heer K. Douma

II. JAARREKENING 2022

A | Balans per 31 december 2022

Na resultaatbestemming
(alle bedragen zijn in € 1.000, tenzij anders vermeld)

Actief

	31 december 2022	31 december 2021
Vaste activa		
Immateriële vaste activa (1)		
Websites en software	161	165
Materiële vaste activa (2)		
Bouwkundige aanpassingen huurpand	34	141
Andere vaste bedrijfsmiddelen	403	332
Activa in bewerking	505	-
	942	473
Som der vaste activa	1.103	638
Vlottende activa		
Vorraden (3)	37	43
Vorderingen (4)		
Debiteuren	392	321
Overlopende activa en overige vorderingen	1.790	1.388
Belastingen	108	-51
	2.290	1.658
Liquide middelen (5)	12.936	14.773
Som der vlottende activa	15.263	16.474
Totaal	16.366	17.112

Passief

	31 december 2022		31 december 2021	
Eigen vermogen (6)				
Algemene reserve	10.597		11.978	
Bestemmingsreserve	462		462	
		11.059		12.440
Voorzieningen (7)				
Overige voorzieningen	486		475	
		486		475
Langlopende schulden (8)		534		537
Kortlopende schulden (9)				
Crediteuren	858		566	
Loonheffingen en premies	791		625	
Overlopende passiva	2.638		2.469	
		4.287		3.660
Totaal		16.366		17.112

B | Staat van baten en lasten over 2022

(alle bedragen zijn in € 1.000, tenzij anders vermeld)

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Baten (10)			
Contributies en inschrijfgelden	19.352	19.642	19.346
NBA Opleidingen	-	-	1.913
Educatie en Praktijkopleidingen	1.531	1.397	1.794
Toezicht en Kwaliteit	1.607	2.002	1.597
Kennistoets	279	285	1
Uitgeverij	448	403	421
	3.865	4.087	5.726
Overige opbrengsten	457	1.021	43
Som der baten	23.674	24.750	25.115
Lasten (11)			
NBA Opleidingen	-	15	777
Educatie en Praktijkopleidingen	818	942	974
Toezicht en Kwaliteit	1.248	1.547	1.110
Kennistoets	34	50	10
Uitgeverij	377	407	330
Personeelskosten	14.684	14.664	13.827
Afschrijvingen en waardeverminderingen	345	394	363
Algemene- en huisvestingskosten	3.003	2.983	2.603
Kosten bestuurlijke organisatie (incl. CEA en RJ)	2.525	2.270	2.079
Ledengroepen	94	61	78
Beroep & maatschappij	173	218	62
Regelgeving	228	186	184
Ledenservice en Communicatie	585	1.098	303
Vernieuwingsagenda	2.156	2.184	1.890
Som der lasten	26.270	27.019	24.590
Doorberekende kosten	-1.305	-1.241	-1.308
Operationele lasten	24.965	25.778	23.282
Saldo baten en lasten	-1.291	-1.028	1.833
Financieel resultaat (12)	-76	-100	-95
Resultaat voor belastingen	-1.367	-1.128	1.738
Vennootschapsbelasting (13)	-14	-	-48
Resultaat na belastingen	-1.381	-1.128	1.690
Verdeling van het resultaat			
Algemene reserve	-1.381	-1.128	1.690
Bestemmingsreserve	-	-	-
	-1.381	-1.128	1.690

C | Kasstroomoverzicht over 2022

(alle bedragen zijn in € 1.000, tenzij anders vermeld)

	2022	2021
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo bedrijfsactiviteiten	-1.291	1.833
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen en waardeverminderingen	345	363
Mutatie overige voorzieningen	11	-66
Mutatie overige langlopende schulden	-3	16
	353	
Veranderingen in werkkapitaal:		
Mutatie vorderingen	-580	727
Mutatie voorraden	-7	-36
Kortlopende schulden (exclusief bankkrediet)	573	-248
	-14	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-952	2.589
Ontvangen rente	1	
Betaalde rente	-77	-69
Vennootschapsbelasting	10	
	-1.018	2.520
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-722	-180
Investerings in immateriële vaste activa	-97	-17
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-819	-197
	-1.837	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-
Netto-kasstroom (mutatie liquide middelen)	-1.837	2.323
Het verloop van de liquide middelen is als volgt		
Stand per 1 januari	14.773	12.450
Mutatie boekjaar	-1.837	2.323
Stand per 31 december	12.936	14.773

D | Toelichting op de balans per 31 december 2022 en de staat van baten en lasten over 2022

(alle bedragen zijn in € 1.000, tenzij anders vermeld)

D.1 Toelichting algemeen

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

De Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants is een publiekrechtelijke beroepsorganisatie (PBO), gevestigd op Antonio Vivaldistraat 2 te Amsterdam (postcode 1083 HP) en ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 56874987.

Activiteiten

De activiteiten van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) bestaan voornamelijk uit:

- Beschermen van de titels RA en AA die de accountants mogen hanteren en bevorderen van een goede beroepsuitoefening door:
 - het opstellen en handhaven van heldere gedrags- en beroepsregels voor alle accountants;
 - toetsing;
 - permanente educatie.
- Bewaken van de kwaliteit van het accountantsberoep en stimuleren van de ontwikkeling van het vakgebied.
- Zorgdragen voor de praktijkopleiding als onderdeel van de opleiding tot accountant.

Stelselwijziging

Per 1 januari 2022 zijn de in Nederland geldende verslaggevingsregels voor opbrengstverantwoording zoals uiteengezet in Richtlijn 270 van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving gewijzigd. Voor NBA heeft dit tot gevolg dat de grondslag voor de verantwoording van de opbrengsten uit hoofde van de praktijkopleidingen is gewijzigd naar de werkelijke studievoortgang.

NBA maakt gebruik van het toegestane alternatief van paragraaf 702 van Richtlijn 270 om deze wijziging alleen toe te passen op overeenkomsten aangegaan of gewijzigd op of na 1 januari 2022. Dit betekent dat verwerkingswijze van overeenkomsten aangegaan voor 1 januari 2022 niet is aangepast en daarmee ook de in deze jaarrekening opgenomen vergelijkende cijfers niet zijn aangepast.

Algemene grondslagen

De NBA is volgens de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving te kenmerken als organisatie zonder winststreven. De jaarrekening is daarom opgesteld in overeenstemming met de door de Raad voor de Jaarverslaggeving uitgegeven Richtlijn 640.

Voor de NBA is leidend dat het jaarrapport de informatie verschaft over de financiële positie, resultaten en wijzigingen in de financiële positie van de NBA, die voor haar leden nodig is voor de beoordeling van het gevoerde beleid.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling op basis van continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de publiekrechtelijke organisatie.

Vergelijkende cijfers en begroting

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen, zoals in voorgaande paragrafen benoemd of indien opgenomen in de desbetreffende paragrafen. De ter vergelijking opgenomen bedragen in de balans en de staat van baten en lasten, alsmede in de toelichtingen, zijn gebaseerd op de jaarrekening van het voorgaande jaar en de herziene begroting van het onderhavige jaar. De presentatie van een aantal ter vergelijking opgenomen bedragen is ten behoeve van het inzicht aangepast ten opzichte van de jaarrekening van het voorgaande jaar, dit heeft geen effect gehad op het vermogen en het resultaat.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde hiervan. Uitgaven voor ontwikkelkosten en aanpassingskosten van software worden geactiveerd als onderdeel van de verkrijgingsprijs. De afschrijvingen vangen aan vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikname en worden lineair berekend over de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. De kosten van herstel en groot onderhoud worden geactiveerd in de balans door deze als component te verwerken in de boekwaarde van het desbetreffende materieel vaste actief onder toepassing van de componentenbenadering. De afschrijvingen vangen aan vanaf het moment van ingebruikname en worden lineair berekend over de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De NBA beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het desbetreffende actief.

Vorraden

De voorraden handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs of lagere opbrengstwaarde.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie en na eerste verwerking tegen geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen vanwege oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening jubileumregeling

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. Bij het contant maken is 2 procent als disconteringsvoet gehanteerd.

Voorziening personeel reeds uit dienst

De voorziening personeel reeds uit dienst wordt aangehouden voor de betaling van een aanvulling aan oud-medewerkers die hier recht op hebben wegens arbeidsongeschiktheid. Deze voorziening wordt opgenomen tegen de nominale waarde van de nog te verwachten uitgaven.

Pensioenregelingen

De huidige pensioenregeling van de NBA is op basis van beschikbare premie. Hierop zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op contractuele basis premies aan verzekeringsmaatschappijen betaald door de NBA. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt, of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Lang- en kortlopende schulden

Langlopende en kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en na eerste verwerking tegen geamortiseerde kostprijs. Schulden met een resterende looptijd langer dan een jaar worden opgenomen onder de langlopende schulden.

Als gevolg van de doorgevoerde stelselwijziging voor de verantwoording van de opbrengsten uit hoofde van praktijkopleidingen, worden de lang- en kortlopende verplichtingen uit hoofde van vooruit ontvangen vergoedingen voor de praktijkopleidingen vanaf 1 januari 2022 verantwoord op basis van de werkelijke studieduur.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Baten

NBA onderscheidt de hieronder toegelichte opbrengststromen

Contributies en inschrijfgelden

De jaarlijkse contributiebijdragen dienen ter dekking van de door de NBA gemaakte kosten in de uitoefening van de aan haar door de wetgever opgedragen taken. De opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarvoor de contributie in rekening is gebracht.

Voor de inschrijfgelden geldt dat binnen acht weken nadat de aanvraag tot inschrijving in het accountantsregister is ontvangen, de beroepsorganisatie een besluit neemt. De aanvrager wordt binnen drie werkdagen na het besluit tot inschrijving door het bestuur ingeschreven in het accountantsregister. De opbrengst wordt verantwoord op moment dat de inschrijving is verwerkt.

Deelnamebijdrage, beoordelingen, examengelden en langstudeerboete binnen Educatie en Praktijkopleidingen

Deelnemersbijdragen voor de praktijkstage worden vooruit ontvangen. De nominale stageduur bedraagt drie jaar. De bijdrage geeft vijf jaar toegang tot de praktijkstage. De transactieprijs wordt toegerekend op basis van de werkelijke studieduur. Bij de toerekening wordt geen onderscheid gemaakt voor de looptijd per individuele trainee, maar wordt gerekend met de gemiddelde studieduur van het opleidingsprogramma.

De trainee kan binnen zes maanden nog afzien van de opleiding, waarbij de bijdrage wordt terugbetaald. Bij het toerekenen van de opbrengsten wordt rekening gehouden met een voorziening voor het voortijdig stoppen. Deze voorziening wordt bepaald op basis van historische ervaringscijfers.

Bij de beoordelingen gaat het om het beoordelen van respectievelijk het persoonlijk ontwikkelingsplan (POP), het jaarplan, de halfjaarrapportage en de jaarrapportage van een trainee. De opbrengst wordt verantwoord nadat de beoordeling is afgerond.

De examengelden zien toe op de afname van het mondeling examen. Er is geen sprake van meerdere prestatieverplichtingen. De opbrengst wordt verantwoord nadat het examen is afgenomen.

De langstudeerboete wordt in rekening gebracht na afloop van de vijfjaarstermijn na eerste inschrijfdatum. Opbrengsten worden lineair (naar rato) verantwoord over een periode van een jaar, waarbij als ingangsdatum het moment geldt dat de vijfjaarstermijn na eerste inschrijving van de trainee bij het stagebureau verloopt.

Jaarlijkse bijdragen, (her)toetsingen, verbeterplannen en vrijstellingen binnen Toezicht en Kwaliteit

Deze jaarlijkse bijdragen dienen ter dekking van de door de NBA gemaakte kosten in de uitoefening van de aan haar door de wetgever opgedragen taken. Er is geen sprake van meerdere prestatieverplichtingen. Opbrengsten worden verantwoord in het kalenderjaar waarop deze betrekking heeft.

Voor het uitvoeren van een (her)toetsing aan de hand van door het bestuur vastgestelde toetsingsprogramma's wordt een vaste vergoeding berekend, gedifferentieerd naar verschillende categorieën. De opbrengst wordt verantwoord naar rato van de voortgang van de toetsing.

Voor het beoordelen en verlenen van goedkeuring van verbeterplannen wordt een vaste vergoeding berekend. De opbrengst wordt verantwoord naar rato van de voortgang van het verbeterplan.

Voor het behandelen van verzoeken tot verlenen c.q. verlengen van vrijstelling is sprake van een vaste vergoeding. Het bestuur neemt een beslissing binnen acht weken na in behandeling nemen van het verzoek tot vrijstelling of het verzoek tot verlenging van de vrijstelling. De opbrengst wordt verantwoord op moment dat het verzoek tot vrijstelling in behandeling is genomen.

De opbrengsten uit de kennistoets volgen uit het beschikbaar stellen van vragenlijst en registratie van de verplichte kennistoets. De opbrengst wordt verantwoord nadat de kennistoets is afgenomen.

Verkoop HRA-bundel, advertenties accountant.nl en abonnementen Accountant vanuit de Uitgeverij

De verkoop en levering van de fysieke HRA-bundel levert opbrengsten op. De opbrengsten uit verkoop van de fysieke HRA-bundel worden verantwoord na levering van de HRA-bundel.

Voor het uitbesteden van de acquisitie van advertenties is een overeenkomst afgesloten en ontvangt de NBA een vergoeding. Het gaat om advertenties op de website Accountant.nl, in de digitale nieuwsbrief en in het fysieke blad Accountant. De opbrengsten worden verantwoord in de periode dat de advertenties zijn opgenomen op Zccountant.nl of het magazine is uitgegeven.

Voor het leveren van het fysieke blad Accountant aan abonnees worden abonnementsgelden ontvangen. Opbrengsten worden verantwoord in het kalenderjaar waarop het abonnement betrekking heeft (rekening houdende met de looptijd van het desbetreffende lidmaatschap).

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten betreft de *earn out* uit eerdere verkoop van NBA Opleidingen. De opbrengsten worden verwerkt als overige opbrengst, in het jaar waarover de variabele vergoeding is verschuldigd is.

Lasten

Onder de lasten worden verstaan de uitgaven die voortvloeien uit de in het verslagjaar ontvangen diensten en gekochte goederen alsmede de uitgaven die ten laste van het jaar komen, en die niet direct aan de kostprijs van de geleverde goederen en diensten zijn toe te rekenen en die betrekking hebben op de wettelijke taak van de organisatie.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze zijn verschuldigd aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De NBA heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Financiële en operationele leasecontracten

De NBA kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de desbetreffende leaseovereenkomst. Als de NBA optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

De NBA heeft geen significante concentraties van kredietrisico. De NBA maakt voor de liquide middelen gebruik van meerdere banken. De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal een lange termijn S&P-rating van A- hebben.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. In vergelijking tot de indirecte methode biedt de directe methode niet meer inzicht in de kasstromen van de NBA gezien het type organisatie en de aard van de activiteiten. In het kasstroomoverzicht opgenomen liquide middelen bestaan uit geldmiddelen

D.2 Toelichting op de balans

(alle bedragen zijn in € 1.000, tenzij anders vermeld)

1 Immateriële vaste activa

	Aanschafprijs 01-01-2022	Cumulatieve afschrijvingen en waardever- minderingen 01-01-2022	Boekwaarde 01-01-2022	Investerings	Afschrijvingen	Afboekings geheel afgeschreven activa	Aanschafprijs 31-12-2021	Cumulatieve afschrijvingen en waardever- minderingen 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2021
Websites	546	546	-	-	-	-	546	546	-
HRA	253	253	-	-	-	-	253	253	-
Software	1.301	1.146	155	37	91	-	1.338	1.237	101
Activa in ontwikkeling	10	-	10	60	-	10	60	-	60
	2.110	1.945	165	97	91	10	2.197	2.036	161

(Ontwikkelde) software wordt afhankelijk van de aard van de investering in drie of vijf jaar afgeschreven. De investeringen in 2022 betreffen de activering van de ontwikkelde Toetsingsapplicatie voor de uitvoering van toezicht op kantoren (37) en de redesign en ontwikkeling van de nieuwe NBA.nl-website (60). De afschrijvingen op de immateriële vaste activa (91) zijn opgenomen in de lasten onder afschrijvingen en waardeverminderingen (onder Software).

2 Materiële vaste activa

	Aanschafprijs 01-01-2022	Cumulatieve afschrijvingen en waardever- minderingen 01-01-2022	Boekwaarde 01-01-2022	Investerings	Afschrijvingen	Afboekings geheel afgeschreven activa	Aanschafprijs 31-12-2022	Cumulatieve afschrijvingen en waardever- minderingen 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2022
Bouwkundige aanpas- singen huurpand	2.366	2.225	141	-	107	-	2.366	2.332	34
Kantoorinventaris en machines	675	552	123	15	39	-	689	590	99
Hardware en ICT-infrastructuur	2.256	2.047	209	202	107	26	2.432	2.128	304
Activa in ontwikkeling	-	-	-	505	-	-	505	-	505
	5.297	4.824	473	722	253	26	5.992	5.050	942

De bouwkundige aanpassingen aan het huurpand worden afgeschreven over de resterende looptijd van het huurcontract (nog 0,5 jaar resterend), waardoor een afschrijvingstermijn tussen de vijftien en 0,5 jaar wordt gehanteerd, afhankelijk van het moment van ingebruikname. Kantoorinventaris en machines worden afhankelijk van de aard van de investering in vijf tot tien jaar afgeschreven. Voor Hardware en ICT-infrastructuur wordt afhankelijk van de aard van de investering afgeschreven in drie of vijf jaar.

De investeringen in Kantoorinventaris en machines (15) betreffen met name investeringen in audiovisuele middelen om hybride te kunnen vergaderen. De investeringen in Hardware en ICT-infrastructuur (202) betreffen investeringen in de infrastructuur ten behoeve van virtuele werkplekken (VDI) voor alle medewerkers. Met deze investeringen kunnen medewerkers van de NBA volledig werken vanuit een cloud based werkplek. De Activa in ontwikkeling (505) betreffen investeringen in de ontwikkeling en verbouwing van het nieuwe huurpand in Hoofddorp.

De afschrijvingen op de materiële vaste activa (253) zijn opgenomen in de lasten onder afschrijvingen en waardeverminderingen (in de toelichting betreft dit Bouwkundige aanpassingen huurpand, Inventaris en Automatisering).

3 Voorraden

	31 december 2022	31 december 2021
HRA	10	9
Overige voorraad	27	34
	37	43

Naast de HRA-bundels, bestaat de overige voorraad uit paraplu's en geschenken ten behoeve van de diplomauitreikingen. Deze laatste zijn eind 2021 vanwege kostenbesparing in grotere partijen ingekocht. Inmiddels is een deel van deze voorraad verbruikt.

4 Vorderingen

Debiteuren

Contributie	6	17
NBA Opleidingen	-	2
Educatie en Praktijkopleidingen	151	120
Toezicht en Kwaliteit	202	182
Kennistoets	19	-
Uitgeverij	10	5
Overige vorderingen	53	23
	441	349
Voorziening voor oninbaarheid	-49	-28
Totaal Debiteuren		
	392	321

De totale vorderingen op de debiteuren per eind 2022 zijn 71 hoger dan per eind 2021. Deze verhoging wordt met name veroorzaakt door hogere openstaande saldi voor Educatie en Praktijkopleidingen (31), Toezicht en Kwaliteit (20), Kennistoets (19) en de Overige vorderingen (30).

	2022	2021
Mutaties voorziening voor oninbaarheid		
Saldo per 1 januari	28	59
Vrijval/dotatie verslagperiode	15	-30
	43	29
Afboekingen debiteuren	6	-1
Saldo per 31 december		
	49	28

De voorziening voor oninbaarheid wordt opgebouwd op basis van het risico dat we inschatten op openstaande posten. Met de stijging van het totale debiteurensaldo is ook de omvang van de voorziening toegenomen.

	31 december 2022	31 december 2021
Belastingen		
Omzetbelasting	98	-3
Vennootschapsbelasting	10	-48
	<u>108</u>	<u>-51</u>

De terug te vorderen omzetbelasting volgt uit suppletieaangiften. De vennootschapsbelasting betreft een saldo van nog te betalen en terug te vorderen vennootschapsbelasting.

Overlopende activa en overige vorderingen

Depotbedragen	37	37
Nog te factureren opbrengsten	604	438
Te vorderen interest	1	-
Vooruitbetaalde kosten	775	616
Vorderingen gelieerde organisaties	364	189
Overige overlopende activa	9	108
	<u>1.790</u>	<u>1.388</u>

Het saldo van de Overlopende activa en overige vorderingen is 402 hoger per eind 2022 dan eind 2021. Per jaareinde is nog een bedrag van 303 te factureren aan Sijthoff inzake de overeengekomen variabele opbrengst. De vooruitbetaalde kosten bestaan met name uit huur- en servicekosten (392) en licentie- en onderhoudskosten (367) voor de automatisering. Per balansdatum is in totaal nog 364 te verrekenen met gelieerde organisaties. Hiervoor geldt dat afgelopen jaar de facturen eerder waren verzonden.

5 Liquide middelen

Betaalrekeningen	835	794
Spaarrekeningen en deposito's	12.101	13.979
	<u>12.936</u>	<u>14.773</u>

Het saldo liquide middelen is met 1.837 gedaald. Deze afname is het gevolg van een negatieve kasstroom uit bedrijfsoperaties van 952, waarvan 78 aan mutatie werkkapitaal. Daar tegenover staan 819 aan investeringen en 77 aan betaalde rente. Van het saldo liquide middelen is 250 niet opvraagbaar als gevolg van een afgegeven bankgarantie. De overige gelden zijn vrij opneembaar.

6 Eigen Vermogen

Algemene reserve

Stand per 1 januari	11.978	10.288
Resultaatbestemming boekjaar	-1.381	1.690
Stand per 31 december	<u>10.597</u>	<u>11.978</u>

Bestemmingsreserve

Stand per 1 januari	462	462
Resultaatbestemming boekjaar	-	-
Stand per 31 december	<u>462</u>	<u>462</u>
	<u>11.059</u>	<u>12.440</u>

De Bestemmingsreserve is een reserve die bij de voorbereiding van de fusie van NIVRA en NOvAA per 1 januari 2011 is gevormd uit het surplus-vermogen van de NOvAA. Deze reserve staat ter beschikking van de AA's en wordt benut voor activiteiten ten behoeve van de mkb-accountant.

7 Voorzieningen

	31 december 2022	31 december 2021
Voorziening jubileumregeling		
Stand per 1 januari	475	517
Dotatie verslagperiode	38	32
Uitkeringen t.l.v. /vrijval voorziening	-27	-74
Stand per 31 december	486	475

De voorziening jubileumregeling betreft toekomstige uitbetalingen aan personeel die 12,5, 25 of 35 jaar in dienst zijn. Daarnaast wordt voorzien voor toekomstige uitbetalingen van pensioengratificaties. Jaarlijks vindt een dotatie plaats voor de opbouw van rechten.

Voorziening personeel reeds uit dienst

Stand per 1 januari	0	24
Uitkeringen t.l.v. /vrijval voorziening	0	-24
Stand per 31 december	0	0

Aan een aantal oud-medewerkers werd nog een aantal jaren een aanvulling op hun uitkering wegens arbeidsongeschiktheid betaald, conform de arbeidsvoorwaarden van het NIVRA. Deze regeling dateert van vóór de fusiedatum. Eind 2021 is het resterende deel van deze verplichting afgekocht, waardoor deze voorziening niet meer hoeft te worden aangehouden.

Totaal voorzieningen	486	475
-----------------------------	-----	-----

8 Langlopende schulden

Vooruit gefactureerde bedragen	534	537
--------------------------------	-----	-----

Het saldo langlopende schulden betreft vooruit gefactureerde bijdragen praktijkopleidingen.

9 Kortlopende schulden

Crediteuren	858	566
Loonheffingen en premies		
Loonheffing en sociale verzekeringen	791	625
	791	625
Overlopende passiva		
Nog te betalen kosten	972	927
Vooruitgefactureerde bedragen	936	869
Niet opgenomen vakantiedagen	730	673
	2.638	2.469
Totaal kortlopende schulden	4.287	3.711

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd van minder dan één jaar.

De nog te betalen kosten betreffen voornamelijk de kosten voor inhuur van derden en opgebouwd vakantiegeld. De vooruitgefactureerde bedragen betreffen de bijdragen praktijkopleiding welke betrekking hebben op het jaar 2023 en ontvangen voorschotten voor de Veranderagenda Audit. De reservering Niet opgenomen vakantiedagen is verder toegenomen ten opzichte van vorig jaar door een toename van het gemiddelde verlofsaldo per medewerker.

D.3 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurcontract

Voor het kantoorpand aan de Antonio Vivaldistraat 2 in Amsterdam is per maart 2008 een vijftienjarig huurcontract aangegaan. Dit contract is in verband met de voorgenomen verhuizing beëindigd per 30 juni 2023. De huursom wordt jaarlijks geïndexeerd en bedroeg 1.206 in 2022 (2021: 1.140). De totale resterende verplichting van dit huurcontract bedraagt 637. Deze gehele verplichting valt binnen één jaar. De looptijd van de verplichtingen is nog 0,5 jaar.

Voor de nieuwe huisvesting aan het Merduriusplein 1 in Hoofddorp (Pharos) is met ingang van 1 juli 2023 een tienjarig huurcontract aangegaan. De huursom wordt jaarlijks geïndexeerd (voor de eerste maal op 1 juli 2024). De totale resterende verplichting van dit huurcontract bedraagt 4.860. Van deze verplichting valt 243 binnen één jaar en 4.617 na één jaar. De looptijd van de verplichtingen is nog tien jaar. NBA ontvangt in 2023 van de verhuurder een investeringsbijdrage van 355.

Bankgarantie

Er is een bankgarantie van 250 afgegeven voor de huurverplichtingen van het NBA-pand in Amsterdam. Voordat de nieuwe huisvesting wordt betrokken zal een bankgarantie van 170 als borg worden afgegeven. De bankgarantie van het pand aan de Antonio Vivaldistraat komt te vervallen bij oplevering aan de verhuurder.

Leasecontracten

De NBA heeft per eind 2022 lopende operationele leasecontracten voor kopieer- en printerapparatuur en voor zeven auto's. De totale resterende verplichting van deze leasecontracten bedraagt 153. Van deze verplichting valt 79 binnen één jaar en 74 na één jaar. De looptijd van de verplichtingen is verschillend, maar bedraagt nog maximaal drie jaar.

De leasekosten die verwerkt zijn in de lasten bedroegen in 2022 totaal 115. De leasekosten voor kopieer- en printerapparatuur worden verwerkt in de lasten onder de Overige algemene- en huisvestingskosten als onderdeel van de Algemene- en huisvestingskosten. In 2022 bedroegen deze 16. De leasekosten voor de NBA-bestelauto worden verwerkt in de Overige algemene- en huisvestingskosten als onderdeel van de Algemene- en huisvestingskosten. In 2022 bedroegen deze 16. De kosten voor de leaseauto's van medewerkers maken onderdeel uit van de reis- en onkostenvergoedingen, als onderdeel van de Personeelskosten. In 2022 bedroegen deze 82.

Vennootschapsbelastingplicht

De NBA behaalt met geen enkele activiteit structureel winst en voldoet met haar activiteiten niet aan het winstoogmerk. Derhalve wordt er geen onderneming in fiscale zin gedreven. In 2021 is de NBA met de fiscus overeengekomen dat over een deel van de opbrengsten van de verkoop van de activiteiten van NBA Opleidingen vennootschapsbelasting zal worden afgedragen. De verplichting over 2022 is in de jaarrekening verwerkt. Daarnaast zal er nog vennootschapsbelasting worden afgedragen over de variabele opbrengsten die in 2023 worden gerealiseerd. Voor de overige (huidige) activiteiten geldt geen vennootschapsbelastingplicht.

Variabele opbrengst NBA Opleidingen 2023

Bij de verkoop van NBA Opleidingen is voor de jaren 2022 en 2023 een variabele vergoeding overeengekomen met de koper. Deze variabele vergoeding bestaat uit een (vast) percentage van de gerealiseerde omzet met de activiteiten door de koper. De variabele vergoeding wordt verantwoord in het boekjaar waarin deze is gerealiseerd.

Overige

De NBA is betrokken bij, maar geen partij in, een procedure die een oud-directeur heeft aangespannen tegen voormalige bestuursleden van de NBA. Directie en bestuur volgen de zaak.

D.4 Gebeurtenissen na Balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die een materiële impact op de jaarrekening hebben.

D.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

(alle bedragen zijn in € 1.000, tenzij anders vermeld)

10 Baten

Contributies en inschrijfgelden

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Ontvangen contributies	19.167	19.447	19.053
Inschrijfgelden	185	195	293
	<u>19.352</u>	<u>19.642</u>	<u>19.346</u>

Ondanks dat de contributietarieven voor 2022 niet zijn geïndexeerd en de inschrijvingen lager zijn als in 2021, zijn de baten uit contributies in lijn met 2021. Gemiddeld over het jaar waren er in 2022 dan ook meer betalende leden dan in 2021. In de begroting was rekening gehouden met een grotere toename van het aantal leden in de ledengroep Openbaar accountants. Deze verwachting is niet uitgekomen, waardoor de baten uit contributies en inschrijfgelden per saldo 290 lager uitvallen dan begroot.

Ledenaantallen

Leden per contributiegroep 31-12-2021

	RA	AA	Totaal
Openbaar accountants	5.045	4.305	9.350
Intern en overheidsaccountants	1.372	127	1.499
Accountants in business	8.594	1.387	9.981
Postactieven	1.451	345	1.796
	<u>16.462</u>	<u>6.164</u>	<u>22.626</u>

Leden per contributiegroep 31-12-2022

Openbaar accountants	5.090	4.246	9.336
Intern en overheidsaccountants	1.334	120	1.454
Accountants in business	8.549	1.326	9.875
Postactieven	1.459	327	1.786
	<u>16.432</u>	<u>6.019</u>	<u>22.451</u>

Mutatie-overzicht leden in aantallen

Totaal aantal leden op 31 december 2021		22.626
Aanmeldingen boekjaar		630
Uitschrijvingen boekjaar		-805
Totaal aantal leden op 31 december 2022		<u>22.451</u>

NBA Opleidingen

Reguliere activiteiten (tot 1 juli 2021)

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Opbrengsten	-	-	949
Kosten	-	-	-594
Brutomarge reguliere activiteiten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>355</u>

Verkooptransactie

Opbrengsten	-	-	964
Kosten	-	-15	-183
Brutomarge verkooptransactie	<u>-</u>	<u>-15</u>	<u>781</u>
Brutomarge NBA Opleidingen	<u>-</u>	<u>-15</u>	<u>1.136</u>

Per 1 juli 2021 zijn de activiteiten van NBA Opleidingen verkocht. Bij de verkoop is voor 2022 een variabele opbrengst (*earn out*) afgesproken met de koper, waarbij de NBA 10 procent van de totale omzet van NBA opleidingen in 2022 ontvangt. Deze opbrengsten zijn opgenomen onder de Overige opbrengsten, omdat deze opbrengsten sinds de verkoop geen onderdeel meer uitmaken van de gewone bedrijfsuitoefening.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Educatie en Praktijkopleidingen			
Opbrengsten	1.531	1.397	1.794
Kosten	-818	-942	-974
Brutomarge	713	455	820

De opbrengsten Educatie en Praktijkopleidingen komen 134 hoger uit dan begroot. Dit komt met name door het hoger aantal examens (654) dat is afgenomen dan begroot (520). In 2021 waren de opbrengsten aanzienlijk hoger, doordat toen nog voor het laatste jaar de opleiding 'oude stijl' kon worden afgerond. Doordat de uitgaven aan commissies en vacatiegelden lager uitvallen, is de brutomarge 258 hoger dan begroot. In 2022 komt de brutomarge net als in 2021 uit op 46 procent.

Toezicht en Kwaliteit

Opbrengsten	1.607	2.002	1.597
Kosten	-1.248	-1.546	-1.110
Brutomarge	359	456	487

Het aantal uitgevoerde toetsingen in 2022 is lager uitgekomen dan begroot, waardoor de opbrengsten 395 lager uitkomen. Doordat de bijbehorende kosten voor deze toetsingen ook lager uitvallen, is het effect op de brutomarge nihil. De jaarlijkse bijdrage voor toezicht (666), welke onderdeel uitmaakt van de opbrengsten, is niet afhankelijk van het aantal toetsingen en is in lijn met begroting. De kosten voor de Raad voor Toezicht en de uitvoeringskosten van de afdeling zijn beide hoger uitgevallen dan begroot, waardoor de brutomarge per saldo 97 lager uitvalt dan begroot.

Kennistoets

Opbrengsten	279	285	1
Kosten (exclusief personeel en bureaunkosten)	-34	-50	-10
Brutomarge	245	235	-9

In 2022 is wederom een kennistoets afgenomen. De brutomarge van deze activiteit dient ter dekking van de door het bureau gemaakte (personele) kosten voor de ontwikkeling en ondersteuning van deze kennistoets. De gerealiseerde opbrengsten in 2022 zijn in lijn met begroting. Doordat de (externe) ontwikkel- en licentiekosten van het portal lager zijn uitgevallen, is de marge 10 hoger uitgevallen dan begroot.

Uitgeverij

Opbrengsten	448	403	421
Kosten	-377	-407	-330
Brutomarge	71	-4	91

De belangrijkste activiteiten van de uitgeverij zijn de verkoop van de HRA en de publicaties. In totaal komt de brutomarge van de uitgeverij op 75 boven begroting uit. Dit wordt veroorzaakt door de 31 hogere brutomarge op de verkoop HRA (in verband met verkoop voorraad oude HRA-bundels) en hogere opbrengsten uit publicaties (24), terwijl de productiekosten van deze publicaties 20 lager zijn uitgevallen dan begroot.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Overige opbrengsten			
Evenementen	-	500	-
Erkenning opleidingsinstituten	-	-	2
Overige opbrengsten	457	552	41
	<u>457</u>	<u>501</u>	<u>43</u>

Wederom is in 2022, net als in 2021, besloten de Accountantsdag niet door te laten gaan als gevolg van de onzekerheid rondom de coronacrisis. Hierdoor waren er net als vorig jaar geen opbrengsten voor evenementen in 2022, waar 500 begroot was. Onder Overige opbrengsten zijn de baten uit de earn out-regeling voor NBA Opleidingen opgenomen. Bij de verkoop was een omzet voorzien voor 2022 van 5,2 miljoen, met een in de begroting 2022 opgenomen earn out van 522. In de praktijk blijkt de omzet van NBA Opleidingen na de coronaperiode significant lager te liggen dan daarvoor. Voor 2022 is de omzet uitgekomen op circa 3 miljoen, waardoor de variabele opbrengst voor de NBA uitkomt op 303. Dat is 219 lager dan begroot. Naast NBA Opleidingen is ook de suppletie btw (92) opgenomen onder Overige opbrengsten.

11 Lasten

Personeelskosten

Salarissen en inhuur (binnen formatie)	10.440	10.020	9.702
Sociale lasten	1.342	1.523	1.139
Pensioenpremies	1.457	1.710	1.538
Totaal salarissen (inclusief sociale lasten en pensioenpremie)	<u>13.239</u>	<u>13.253</u>	<u>12.379</u>
Reis- en onkostenvergoedingen	391	504	396
Verzuimvervanging/inhuur extern personeel	76	50	332
Studiekosten, congressen en seminars	230	200	115
Advieskosten	31	60	9
Overige personeelskosten	717	597	596
Totaal volgens staat van baten en lasten	<u>14.684</u>	<u>14.664</u>	<u>13.827</u>
Doorbelaste personeelskosten gelieerden/projecten	-946	-896	-985
Personeelskosten NBA	<u>13.738</u>	<u>13.768</u>	<u>12.842</u>

Totaal salarissen (inclusief sociale lasten en pensioenpremie)

Ondanks een indexatie van de salarissen met 1,8 procent in 2022 vallen de personeelskosten inclusief sociale lasten en pensioenpremies voor het vaste personeel lager uit dan 2021. Dit wordt veroorzaakt door een verjonging van het personeelsbestand, waarmee de gemiddelde loonkosten per medewerker lager uitvallen. Echter, door de krappe arbeidsmarkt is het noodzakelijk geweest om een aantal cruciale formatieplekken gedurende de werving tijdelijk in te vullen door (duurdere) externe inhuur, waardoor de totale personeelskosten rond de begroting uitkomen.

Reis- en onkostenvergoedingen

Doordat medewerkers na corona structureel meer thuiswerken dan begroot, komen deze kosten 113 lager uit dan begroot.

Verzuimvervanging/inhuur extern personeel

De kosten voor externe ondersteuning bij (langdurig) verzuim zijn 26 hoger dan begroot.

Studiekosten, congressen en seminars

In 2022 vond er in samenwerking met The School of Life een organisatiebreed programma plaats.

Hierdoor zijn de studiekosten verdubbeld ten opzichte van 2021. De totale studiekosten zijn 30 hoger dan begroot.

Overige personeelskosten

De overige personeelskosten komen 120 hoger uit dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de hogere wervingskosten in verband met onvoorzien verloop en de dotatie voorziening vakantiedagen die beide respectievelijk 49 en 92 hoger uitvallen dan begroot

	Ultimo 2022	Gemiddeld 2022	Ultimo 2021	Gemiddeld 2021
Bezetting in fte				
Kernactiviteiten	54,9	53,3	53,0	56,5
NBA-organisatie	60,0	60,7	54,9	51,0
Totaal (excl. gelieerde organisaties)	114,9	114,0	107,9	107,5
Gelieerden	7,9	7,7	7,6	7,9
Totaal (incl. gelieerde organisaties)	122,8	121,7	115,5	115,4

Bezetting

Het totaal aantal fte's (inclusief gelieerde organisaties) is met 7,3 fte van 115,5 (ultimo 2021) gestegen naar 122,8 (ultimo 2022). Deze stijging is het gevolg van invulling van vacatures.

Ultimo 2022 bedraagt het totaal aantal fte's van de NBA ten behoeve van de gelieerde organisaties 7,9, dit is 0,3 fte gestegen ten opzichte van ultimo 2021. Het totaal aantal fte's werkzaam voor de NBA exclusief gelieerden komt ultimo 2022 uit op 114,9 fte, een stijging van 7 fte ten opzichte van ultimo 2021.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Afschrijvingen en waardeverminderingen			
Bouwkundige aanpassingen huurpand	107	108	121
Automatisering	109	112	99
Inventaris	38	74	31
Websites	-	-	-
Software	91	99	112
	345	393	363

Het totaal aan afschrijvingen en waardeverminderingen komt 48 lager uit dan begroot. De lagere kosten worden met name veroorzaakt door 36 lagere afschrijvingskosten op de inventaris, als gevolg van het uitblijven van nieuwe investeringen in de inventaris. Ten opzichte van 2021 zijn de afschrijvingskosten in totaal 18 gedaald, met name door een terughoudend beleid ten aanzien van bouwkundige aanpassingen huurpand in verband met de komende einddatum van het lopende huurcontract (medio 2023).

Algemene- en huisvestingskosten

Huur kantoorruimte en energie	1.246	1.150	1.114
Onderhoud, schoonmaak en beveiliging	223	261	229
Finance, planning en control	50	48	9
ICT	1.036	1.147	909
Verzekeringen	53	55	53
Overige algemene en huisvestingskosten	395	321	289
	3.003	2.982	2.603

In totaal zijn de Algemene- en huisvestingskosten in lijn met begroting. De gestegen energieprijzen zorgen voor een overschrijding van 96 bij Huur kantoorruimte en energie. Onderhoud, schoonmaak en beveiliging komt 38 lager uit doordat er structureel minder op het kantoor van de NBA wordt gewerkt en vergaderd. De kosten voor ICT (internet, telefonie, onderhoud, licenties en projecten) komen 111 onder begroting uit, doordat de kosten voor het virtuele desktop project betrekking hadden op te activeren kosten. De Overige algemene- en huisvestingskosten komen 74 hoger uit ten opzichte van de begroting. Dit is het gevolg van eenmalige kosten die zijn gemaakt ten behoeve van het opstellen van de business case voor de nieuwe huisvesting en het zoekproces naar passende koop- en huurpanden. Ten opzichte van vorig jaar komt het totaal aan Algemene- en huisvestingskosten 400 hoger uit. Dit wordt in hoofdlijnen veroorzaakt door de hogere energiekosten, (tijdelijk) hogere ICT-kosten door dubbele lasten in verband met migratie naar de cloud van diverse applicaties en eenmalige kosten ten behoeve van de verhuizing naar een nieuw pand.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Kosten bestuurlijke organisatie (incl. CEA en RJ)			
Bestuursvergoedingen	245	205	202
Commissies, afdelingen en Raad van Advies	10	15	22
Internationale en nationale lidmaatschappen	752	728	701
Advies- en projectkosten, accountant en overig	497	252	324
	1.259	995	1.047
Commissie Eindtermen Accountancyopleidingen	905	842	742
Raad voor de Jaarverslaggeving	116	228	88
	1.021	1.070	830
	2.525	2.270	2.079

De totale kosten bestuurlijke organisatie, inclusief CEA en RJ komen uit op 255 boven begroting. Dit komt onder andere door een verhoging van de bestuursvergoeding voor de voorzitter. Daarnaast komen ook de kosten voor internationale en nationale lidmaatschappen 24 hoger uit door een gewijzigd btw-regime voor de lidmaatschappen van VNO-NCW en MKB Nederland. De Advies-, projectkosten, accountant en overig komen 245 hoger uit dan begroot door hogere juridische en advieskosten voor het bestuur (197) en niet begrootte kosten in het kader van de duurzaamheidsrapportage vanuit de NBA (40).

Onderdeel van de NBA-begroting zijn de kosten voor de Commissie Eindtermen Accountancyopleidingen (CEA) en het NBA-aandeel van de kosten van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ). Zowel de CEA als de RJ zijn onafhankelijk functionerende organisaties met een zelfstandige begroting. De NBA heeft weinig tot geen invloed op de hoogte van deze kosten. Voor de CEA dragen wij alle kosten, voor de RJ dragen wij 4/11 van de kosten. In 2022 zijn de kosten voor de CEA en de RJ respectievelijk 63 hoger en 112 lager uitgekomen dan begroot, hetgeen een positief effect heeft op de totale kosten voor de bestuurlijke organisatie inclusief CEA en RJ.

Ledengroepen

Ledengroep openbaar Accountants	40	25	41
Ledengroep Intern en overheidsaccountants	20	21	15
Ledengroep Accountants in business	34	15	22
	94	61	78

In totaal komen de kosten van de ledengroepen 33 boven begroting uit. De overschrijding bij de ledengroep 'Accountants in business' wordt veroorzaakt door het faciliteren van extra stemrondes bij de ledenvergadering en het updaten van de dilemma-app. Door de overgang van activiteiten van de ledengroepen naar faculteiten en communities vallen de kosten voor de ledengroepen structureel lager uit dan eerdere jaren.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Beroep & maatschappij	25	26	18
Projecten	10	16	8
NBA Young Profs	138	176	36
Commissies, faculties en communities	173	218	62

In totaal komen de kosten voor Beroep & maatschappij komen 45 lager uit dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere kosten van de afdelingen en kringen. Vergeleken met 2021 zijn de kosten wel weer aanzienlijk hoger, aangezien in 2022 bijeenkomsten ook weer fysiek konden plaatsvinden.

Regelgeving

Kosten vaktechniek	108	40	53
Klachtencommissie	22	30	30
Raad voor Geschillen	49	50	50
Commissies en werkgroepen	49	66	51
	228	186	184

Regelgeving komt 42 hoger uit dan begroot. Deze kostenoverschrijding heeft met name te maken met extra juridische ondersteuning in verband met de NBA Alerts inzake de oorlog in Oekraïne en een update van de Verklaringengenerator.

Ledenservice en Communicatie

Bijeenkomsten leden en ledenvergadering	210	815	106
Beroepsvoorlichting studenten	9	14	-
Voorlichting ondernemers	-	26	-
Websites	236	121	6
Publicaties, ledenservice en overig	130	122	191
	585	1.098	303

Ledenservice en Communicatie komt 513 lager uit dan begroot. Dit wordt voor 605 veroorzaakt door lagere kosten bijeenkomsten leden en ledenvergadering. Door onzekerheden rond de coronamaatregelen is de Accountantsdag geannuleerd en vallen de kosten hiervoor 500 lager uit (hier zijn ook geen opbrengsten voor ontvangen). Overige bijeenkomsten zijn voor een groot deel in 2022 vervallen of hebben online plaatsgevonden. De Beroepsvoorlichting studenten en Voorlichting ondernemers zijn in 2022 opgepakt via het thema Sterk merk van de Vernieuwingsagenda. De uitgaven aan de website zijn hoger uitgevallen dan begroot door additionele uitgaven (100) aan een benodigde migratie naar een nieuwe (cloud based) platform.

Vernieuwingsagenda

Maatschappelijke relevantie	91	215	54
Kwaliteit	279	260	262
Vernieuwende kracht	111	100	27
Lerend beroep	160	255	64
Sterk merk	584	500	812
NBA 3.0	368	230	189
Datagedreven organisatie	563	624	482
	2.156	2.184	1.890

De uitgaven aan de Vernieuwingsagenda zijn in lijn met begroting. Een aantal projecten heeft minder kosten gemaakt dan verwacht, waarbij de verdeling van het beschikbare budget over de thema's hierop gedurende het jaar is aangepast. De vrijgekomen middelen zijn daarbij met name aangewend voor de Sterk merk-campagnes (84) en de communities (139) als onderdeel van NBA 3.0.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Doorberekening aan gelieerde organisaties			
Personeelskosten	946	896	985
Algemene en huisvestingskosten	359	345	323
	<u>1.305</u>	<u>1.241</u>	<u>1.308</u>

12 Financieel resultaat

Financiële baten	1	-	-
Financiële lasten	-77	-100	-95
	<u>-76</u>	<u>-100</u>	<u>-95</u>

De financiële baten bestaan uit rente-inkomsten op de liquide middelen. De financiële lasten bestaan uit rentekosten op de liquide middelen die we aanhouden bij de banken.

13 Vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting	-14	-	-48
	<u>-14</u>	<u>-</u>	<u>-48</u>

De verkoop van NBA Opleidingen leidde tot een belastingplicht van de NBA voor de vennootschapsbelasting over de jaren dat er opbrengsten worden ontvangen uit hoofde van de verkoop van deze activiteiten.

D.6 Beloningen en voorzieningen functionarissen en bestuur

(alle bedragen zijn in hele euro's, tenzij anders vermeld)

Onder 'Beloningsbeleid' staat vermeld op welke manier het beloningsbeleid van de NBA is vormgegeven. Dit beloningsbeleid bleef in 2022 ongewijzigd en de beloningen zijn overeenkomstig het beleid vastgesteld en betaald. De beloningen voor topfunctionarissen binnen de NBA worden hieronder weergegeven, conform de vereisten van de Wet Normering Topinkomens (WNT).

Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid van de NBA is gericht op het aantrekken, motiveren en vasthouden van gekwalificeerde medewerkers die nodig zijn voor het realiseren van de doelstellingen van de beroepsorganisatie. Het specifieke beloningsbeleid is gericht op de mediaan in de relevante beloningsmarkt. Voor directie- en MT-leden geldt in het algemeen de arbeidsmarkt van deskundige en ervaren managers. Bij het vaststellen van de beloningen wordt geanticipeerd op het toekomstige beloningsbeleid, met name het uitgangspunt zoals vastgelegd in het fusiedocument: De NBA houdt zich qua salariëring aan de WNT-norm.

De beloning van de directie bestaat uit de volgende componenten:

1. (vast) jaarsalaris inclusief vakantietoeslag, eindejaarsuitkering en alle overige reguliere personeelsvoorzieningen;
2. pensioenregeling, in overeenstemming met de regeling voor alle medewerkers gebaseerd op een beschikbare premieregeling;
3. overig emolumenten, waaronder een onkostenvergoeding en reiskostenvergoeding of het gebruik van een leaseauto.

De NBA heeft een gratificatieregeling voor medewerkers op basis van buitengewone en incidentele prestaties. Zij kunnen een extra uitkering krijgen, in de regel niet meer dan € 1.500 netto.

WNT-informatie

De WNT normeert de bezoldiging van topfunctionarissen in de (semi-)publieke sector. Voor de NBA is het algemeen bezoldigingsmaximum van toepassing, te weten € 216.000 (2021: € 209.000) en bestaat uit de onderdelen salaris, onkostenvergoeding en pensioenbijdrage werkgever.

De bezoldiging van topfunctionarissen dient openbaar te worden gemaakt. In het overzicht is de specificatie opgenomen van de directieleden en de leden van het algemeen bestuur.

Vergoedingen

Bestuursleden komen in aanmerking voor een vaste vergoeding. Over 2021 bedroegen deze vergoedingen voor het Algemeen Bestuur € 238.928 in totaal. De vaste vergoedingen bedragen: voor de voorzitter € 125.000 en de overige leden van het bestuur per lid € 18.831.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen is er een functionaris, niet-zijnde topfunctionaris, met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum van € 216.000 heeft ontvangen. Deze staat toegelicht in Tabel 3. Op basis van de huidige afspraken verwachten we dat de bezoldiging van deze functionaris binnen één jaar onder de WNT-norm zal uitkomen.

De beloning voor de directie van de NBA wordt vastgesteld door het algemeen bestuur.

Tabel 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de dertiende maand van de functievervulling.

Bedragen x € 1	B.J.G. Wammes
Functiegegevens	Directeur
Gegevens 2022	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ¹	1,0
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	190.483
Beloningen betaalbaar op termijn	16.527
Subtotaal	207.010
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t
Totale bezoldiging 2022	207.010
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigd bedrag	n.v.t
Gegevens 2021	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	187.899
Beloningen betaalbaar op termijn	16.985
Subtotaal	204.884
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	213.745
Totale bezoldiging 2021	204.884

In de vergelijkende cijfers over 2021 is een correctie doorgevoerd op de beloningen belastbaar op termijn. Het bedrag is € 8.720 lager dan opgenomen in de WNT-verantwoording over 2021. Deze correctie is het gevolg van een foutieve berekening van de betaalde pensioenpremie en leidt niet tot een onverschuldigde betaling.

Bedragen x € 1	K. Douma	E.M.W.H. van der Vleuten	I.M. Hems
Functiegegevens	Voorzitter slg.bestuur	Plv. voorzitter	Bestuurslid/ Plv. voorzitter
Gegevens 2022			
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/12 - 31/12	1/1 - 13/06	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,580	0,150	0,209
Dienstbetrekking	nee	nee	nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	10.616	9.416	26.275
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Subtotaal	10.616	9.416	26.275
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	10.640	14.558	45.088
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0
Totale bezoldiging 2022	10.616	9.416	26.275
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigd bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021			
Aanvang en einde functievervulling in 2021	n.v.t.	1/1 - 31/12	1/7 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	n.v.t.	0,146	0,205
Dienstbetrekking	nee	nee	nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	n.v.t.	15.348	12.956
Beloningen betaalbaar op termijn	0		
Subtotaal	0	15.348	12.956
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	n.v.t.	30.556	21.565
Totale bezoldiging 2021	n.v.t.	15.348	12.956

Bedragen x € 1	M. Bankert	A. van der Ha	C.M.H.A. Deckers	C.G.A. Slotema
Functiegegevens	Bestuurslid	Bestuurslid	Bestuurslid	Bestuurslid
Gegevens 2022				
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/6 - 31/12	1/12 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ¹	0,150	0,209	0,150	0,150
Dienstbetrekking	nee	nee	nee	nee
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	18.831	26.275	11.041	1.599
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
Subtotaal	18.831	26.275	11.041	1.599
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	32.400	45.088	18.996	2.752
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0	0
Totale bezoldiging 2022	18.831	26.275	11.041	1.599
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigd bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021				
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/6 - 31/12	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,146	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Dienstbetrekking	nee	nee	nee	nee
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	10.550	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
Subtotaal	10.550	0	0	0
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	17.915	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging 2021	10.550	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

Bedragen x € 1	C.M.H.A. Deckers		C.G.A. Slotema	
Functiegegevens	Bestuurslid		Bestuurslid	
Kalenderjaar	2022	2021	2022	2021
Periode functievervulling	1/1 - 31/5	14/6 - 31/12	1/1 - 30/11	1/12 - 31/12
Omvang dienstverband in uren per jaar	104	146	229	21
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	5	7	11	1
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	206	199	206	199
Maxima op basis van de normbedragen per maand	108.500	187.200	273.200	27.700
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	50.478		51.353	
Bezoldiging				
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging in de betreffende periode	7.790	8.480	17.232	1.548
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	16.270		18.779	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.		n.v.t.	
Bezoldiging	16.270		18.779	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.		n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigd bedrag	n.v.t.		n.v.t.	

Bedragen x € 1	K. Douma		A.M. Kayhan	
Functiegegevens	Voorzitter		Bestuurslid	
Kalenderjaar	2022	2021	2022	2021
Periode functievervulling	1/1 - 30/11	13/12 - 31/12	13/6 - 31/12	n.v.t.
Omvang dienstverband in uren per jaar	915	85	138	n.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	11	1	7	n.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	206	199	206	199
Maxima op basis van de normbedragen per maand	273.00	27.700	158.800	0
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	205.405		28.428	
Bezoldiging				
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief	ja	ja	ja	n.v.t.
Bezoldiging in de betreffende periode	114.159	3.775	10.357	0
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	118.159		10.357	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.		n.v.t.	
Bezoldiging	118.159		10.357	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.		n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigd bedrag	n.v.t.		n.v.t.	

Tabel 3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Bedragen x € 1	
Functiegegevens	Manager beroep en maatschappij
Bezoldiging 2022	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	200.264
Beloningen betaalbaar op termijn	16.564
Totale bezoldiging	216.828
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	216.000
Verplichte motivering van de overschrijding van het individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	Handhaving van rechten van voor de fusie per 1 januari 2013.
Bezoldiging 2021	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	212.459
Beloningen betaalbaar op termijn	17.056
Totale bezoldiging	229.515

Ondertekend te Amsterdam op 28 mei 2023.

de heer K. Douma

III. OVERIGE GEGEVENS

A | Voorstel resultaatbestemming

(alle bedragen zijn in € 1.000, tenzij anders vermeld)

Het resultaat over het boekjaar 2022 van de NBA volgens de staat van baten en lasten, bedraagt een verlies van 1.381. Gevraagd wordt de goedkeuring van de ledenvergadering om dit resultaat voor 1.381 ten laste van de Algemene Reserve te brengen.

B | Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur en de algemene ledenvergadering van
de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (hierna: 'NBA') te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de NBA per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ- Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven' en de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (hierna: 'WNT').

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de NBA zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op 392.000 euro. De materialiteit is gebaseerd op 1,5% van de operationele lasten over 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie zijn de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven 19.600 euro rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Als onderdeel van ons proces van het identificeren van frauderisico's, evalueren wij factoren met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, het oneigenlijk toe-eigenen van activa, omkoping en corruptie.

Wij overwegen of deze frauderisicofactoren een indicatie vormen voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om de risico's op afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude te identificeren en in te schatten:

- Kennis nemen van de onder verantwoordelijkheid van het bestuur opgestelde frauderisico-analyse en het stelsel van risicomanagement, met specifieke aandacht voor fraude en corruptie. Voor een samenvatting van deze analyse verwijzen wij naar de toelichting E6 "risicomanagement in interne beheersing" in het verslag 2022 van het bestuur. Wij hebben de opzet van het interne (fraude)-risicobeheersingsproces beoordeeld;
- Besprekingen met management en anderen in de organisatie in het kader van fraude;
- Evalueren van de relevante aspecten van het systeem van interne beheersing alsmede het evalueren van de opzet en het bestaan, en waar passend geacht de werking, van interne beheersingsmaatregelen die zijn opgezet om frauderisico's te mitigeren.

Op basis van deze werkzaamheden en de veronderstelde risico's volgens de geldende controlestandaarden, hebben wij de volgende frauderisico's geïdentificeerd:

1. Het risico van het doorbreken van de interne beheersingsmaatregelen door het management en het bestuur.
2. het risico dat contributiebaton niet volledig zijn verantwoord of niet in de juiste periode zijn verantwoord;
3. het risico dat kosten gerelateerd aan activiteiten die geen opbrengsten genereren, worden verantwoord zonder dat een prestatie geleverd is.

Het tweede en derde onderkende frauderisico hebben wij ook als kernpunt geïdentificeerd en zijn derhalve beschreven in de paragraaf 'De kernpunten van onze controle'.

Om het frauderisico's van het doorbreken van de interne beheersingsmaatregelen te mitigeren hebben wij de opzet en bestaan van interne beheersingsmaatregelen beoordeeld. Wij hebben daarnaast een data-analyse uitgevoerd op handmatige boekingen rond balansdatum om op basis van risicocriteria ongebruikelijke journaalposten en significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening te identificeren. Waar wij deze hebben geïdentificeerd, hebben wij aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd, waaronder het testen van transacties met bronbescheiden. Tevens hebben wij significante schattingen van vorig boekjaar opnieuw beoordeeld met de kennis die wij hebben opgedaan bij de controle van het huidige boekjaar. Daarnaast hebben wij de belangrijkste oordeelsvormingen en veronderstellingen die het bestuur heeft gehanteerd bij significante schattingen in het huidige boekjaar geëvalueerd op relevantie en consistentie.

Naast de hiervoor en in de paragraaf 'De kernpunten van onze controle' specifiek beschreven werkzaamheden hebben wij voor de frauderisico's ook de volgende werkzaamheden verricht:

- met betrekking tot het risico op omkoping en corruptie hebben wij transacties met partijen die verbonden zijn aan bestuursleden en directie van de NBA beoordeeld. Tevens hebben wij nevenfuncties van bestuursleden en directie beoordeeld en transacties met aan hen verbonden partijen. Ook hebben wij de opzet en het bestaan van het inkoopproces geëvalueerd en aandacht besteed aan de prestatielevering van de inkoop;
- wij hebben een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd in onze controlewerkzaamheden in de selectie van de detailcontroles.

Onze controle heeft niet geleid tot materiële bevindingen.

Controleaanpak continuïteit

In het kader van onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening hebben wij kennis genomen van de door het bestuur opgestelde beoordeling van de continuïteitsveronderstelling. Voor een samenvatting van de analyse

van het bestuur verwijzen wij naar de toelichting E5 “Continuïteit” in het verslag 2022. Onze werkzaamheden hebben bestaan uit het beoordelen van de door de NBA opgestelde gevoeligheidsanalyse op contributiebaten en begroting en uit het beoordelen van de financiële positie. Bij deze werkzaamheden hebben wij overwogen of alle relevante informatie, waarvan wij in het kader van onze controle kennis hebben, in de onderbouwing is betrokken.

Tevens zijn wij gedurende de gehele controle alert gebleven op controle-informatie over gebeurtenissen of omstandigheden waardoor, afzonderlijk of in samenhang, gerede twijfel zou kunnen ontstaan over de continuïteit van de NBA. Hierbij hebben wij relevante informatie tot aan de datum van onze controleverklaring betrokken en informatie ingewonnen bij het bestuur.

Onze controle heeft niet geleid tot materiële bevindingen.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Volledigheid en afgrenzing van contributiebaten

Beschrijving van het kernpunt:

De contributiebaten zijn een significante opbrengstenstroom voor de NBA. Vanuit de Nederlandse controlestandaarden, moet overwogen worden of er een risico bestaat dat deze baten niet volledig of niet in de juiste periode worden verantwoord. Dit risico zou bij de NBA kunnen bestaan, waardoor wij de volledigheid en afgrenzing van de contributiebaten hebben aangemerkt als kernpunt voor de controle.

Beschrijving van de uitgevoerde controlewerkzaamheden:

Wij hebben de opzet en het bestaan van beheersingsmaatregelen met betrekking tot de ledenadministratie van de NBA geëvalueerd, waaronder de primaire registraties en de controle-technische functiescheidingen. Daarnaast hebben wij de opzet en het bestaan van de processen geëvalueerd met betrekking tot het muteren van tarieven, het muteren van gegevens in de ledenadministratie, het realiseren van toegang voor de leden naar MijnNBA, de facturatie, het debiteurenbeheer en de verbandscontroles die door de NBA worden uitgevoerd. Wij hebben geconstateerd dat de interne organisatie in belangrijke mate steunt op ‘entity level controls’. Deze interne beheersingsmaatregelen zijn minder geschikt om zekerheid te verkrijgen voor ons oordeel. Daarom hebben wij onze controle gegevensgericht ingestoken.

Wij hebben de ontvangen specificaties getoetst op betrouwbaarheid en aangesloten met de in de jaarrekening verantwoorde contributie baten en gegevensgerichte cijferanalyses uitgevoerd. Verder hebben wij een verbandscontrole met mutaties in de ledenadministratie uitgevoerd en zijn de in het begin van 2023 verantwoorde contributiebaten en creditnota's beoordeeld, om vast te stellen of deze in de juiste periode zijn verantwoord. Onze werkzaamheden omvatten daarnaast het aansluiten van tarieven in de ledenadministratie met de vastgestelde tarieven en detailcontroles op de mutaties in de ledenadministratie.

Onze controle heeft niet geleid tot materiële bevindingen.

Vernieuwde RJ 270 “De winst- en verliesrekening”

Beschrijving van het kernpunt:

De vernieuwde RJ 270 (aangepast 2021) is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2022. De baten van de NBA kennen 6 opbrengstencategorieën met meerdere subcategorieën, waardoor wij de opbrengstverantwoording op basis van deze vernieuwde richtlijn als kernpunt in de controle hebben aangemerkt.

Beschrijving van de uitgevoerde controlewerkzaamheden:

Wij hebben kennis genomen van de door de NBA opgestelde interne analyse van de verwerking van opbrengsten in overeenstemming met de vernieuwde RJ 270. Wij hebben deze interne analyse beoordeeld en gecontroleerd met brondocumentatie. Tevens hebben wij controleberekeningen op de berekening van de effecten op de opbrengstverantwoording uitgevoerd. Voor een toelichting op de verwerking in de jaarrekening verwijzen wij naar pagina 43 voor de algemene grondslagen en pagina 45 en volgende voor de specifieke verwerking van de verschillende omzetstromen in de jaarrekening.

Onze controle heeft niet geleid tot materiële bevindingen.

Onvolledige verantwoording earn-outregeling verkoop NBA opleidingen

Beschrijving van het kernpunt:

Bij de verkoop van de NBA opleidingen in 2021 is een earn-out regeling overeengekomen voor de boekjaren 2021, 2022 en 2023 op basis van de door kopende partij met NBA opleidingen gerealiseerde omzet in de betreffende boekjaren. Wij hebben een risico onderkend dat de bate van de earn-out regeling niet volledig verantwoord is.

Beschrijving van de uitgevoerde controlewerkzaamheden:

Wij hebben een opgave van de omzet NBA-Opleidingen ontvangen van de kopende partij. Wij hebben kennis genomen van het rapport van feitelijke bevindingen van de accountant van de kopende partij die specifieke werkzaamheden heeft uitgevoerd op de opgave van de omzet zoals overeengekomen tussen de NBA en de kopende partij. Daarnaast hebben wij de door de NBA opgestelde scenario analyse beoordeeld.

Onze controle heeft niet geleid tot materiële bevindingen.

Juistheid personeelskosten en inhuur van derden

Beschrijving van het kernpunt:

De personeelskosten zijn de grootste kostenpost voor de NBA. Als gevolg daarvan hebben wij de juistheid van de personeelskosten en inhuur derden aangemerkt als kernpunt voor onze controle.

Beschrijving van de uitgevoerde controlewerkzaamheden:

Wij hebben de relevante beheersingsmaatregelen en functiescheidingen met betrekking tot het autoriseren, verwerken en controleren van mutaties in de salarisadministratie en de financiële administratie geëvalueerd. Daarnaast hebben wij gegevensgerichte cijferanalyses uitgevoerd op de ontwikkeling van loonkosten, pensioenen en sociale lasten ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar. De werkzaamheden omvatten verder de aansluiting tussen de financiële administratie en de salarisadministratie en deelwaarnemingen op de overige personele lasten en inhuur van derden. Wij hebben hierbij aansluiting gezocht met de verordeningen, contracten en overige brondocumentatie.

Onze controle heeft niet geleid tot materiële bevindingen.

Juistheid van de overige kosten

Beschrijving van het kernpunt:

In de jaarrekening zijn lasten opgenomen die gerelateerd zijn aan activiteiten die geen opbrengsten genereren, waaronder de kosten in verband met de vernieuwingsagenda van de NBA. Wij hebben de juistheid van deze kosten, waaronder de juiste rubricering, als kernpunt voor onze controle aangemerkt.

Beschrijving van de uitgevoerde controlewerkzaamheden:

Wij hebben de opzet en het bestaan van de beheersingsmaatregelen en functiescheidingen met betrekking tot het autoriseren van inkopen en betalingen beoordeeld. Wij hebben geconstateerd dat de interne organisatie in belangrijke mate steunt op 'entity level controls'. Deze interne beheersingsmaatregelen zijn minder geschikt om zekerheid te verkrijgen voor ons oordeel.

Als gevolg hiervan hebben wij gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd. Onze werkzaamheden omvatten deelwaarnemingen, waarbij wij aansluiting hebben gezocht met brondocumentatie en hebben vastgesteld of de kosten aansluiten met gedefinieerde deelprojecten en de prestatielevering heeft plaatsgevonden.

Onze controle heeft niet geleid tot materiële bevindingen.

Benoeming

Wij zijn door de algemene ledenvergadering van de NBA op 14 juni 2021 benoemd tot accountant van de NBA voor de controle van het boekjaar 2022. De externe accountant is tevens tijdens deze algemene ledenvergadering in persoon benoemd.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele

dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Het jaarrapport omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.
De andere informatie bestaat uit het verslag 2022 en de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie geen materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720.
Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag 2022 van het bestuur en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640: 'Organisaties zonder winststreven' en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de entiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de entiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar werkzaamheden in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico

dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Arnhem, 28 mei 2023
Flynth Audit B.V.

A.J. Bast – den Hollander RA

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Antonio Vivaldistraat 2
1083 HP Amsterdam
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam

T 088 4960 301
E nba@nba.nl
I www.nba.nl